...МУНИСТЫН ЖЭШЭЭ

...й хүдөө нютагуудта үбһэ хуряаха, сенаж ...ин дүүрэнтэжэ байна. Хоринн районой ...й коммунист Ф. П. Плешковой звеногой ...гоо эгээн түрүүлэн сабшалан дээрэ гаража, ...гаажа эхилээ һэн. Федор Павлович пенсидэ ...түрэл совхоздоо туһалжа, олон жэлэй тур...р хүдэлнэ. Энэшье жэлдэ сабшалан дээрэ ...туулжа, хүн зоной сэдьхэл зүрхэ баясуулаа. ...д энэ бүхы ургасаяа түргөөр, һайн шанар...абаха гэһэн гансал хүсэл эрмэлзэлтэйгээр, ...р ажаллаа. Имэ жэшээнүүдые дурдаха ...ублика доторнай олон ааб даа.

...II съезд ороной социально-экономическа ...дхаха тон ехэ зорилгонуудые табяа. Мал...нүүдые ехээр үйлэдбэрилжэ, хүн зонине ...э хоолоор һайнаар хангаха хэрэгтэ онсо ...аганхай. Энэ зорилгын бэелүүлэгдэхэ үн...нөөл табигдажа байна бшуу. Үнэхөөрөө, ...бүхы хэрэгүүд тэжээлэй хэр зэргээр бэлэд...э дулдыдаха байна. Ниитын адууһа малда ...һайн шанартай үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ гээшэ ...адай тон харюусалгатай зорилго мүн.

...II съездын шиидхэбэринүүдые бодото хэрэг ...лжэ, социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ...э ябажа, бусад нүхэдөө үндэр бүтээсэтэ ...Тэдэнэр үбһэ хурялгын үедэ звенонуудта ...өөхы ажалай эрхэ байдал олгуулаа. Жэ...айн, Мухар-Шэбэрэй, Түнхэнэй районуудай ...дай коммунистнууд ниитын адууһа малда ...лэдхэхэ түсэбөө хоёр дахин үлүүлхэ гэһэн ...үгэдөө хүрэхын түлөө габшагай һайнаар ...а. Эдэ ажахынуудай олонхи звенонуудые ...толгойлно. Үбһэнэй болон сенажай шанарта ...ндуулагдана. Ногоо бороодо оруулангүй ...шанга тэмсэл хэгдээ. Эдэ бүгэдын ашаар энэ ...хүдэлмэри урда жэлнүүдэйхидэ орходоо ...йнаар ябуулагдаба.

...час, минута бүхэн тон үнэтэй. Тэрэнние аша ...хэрэглэжэ, үбһэ, сенаж, витаминтай ногоо...дхэжэ байһан ажалай түрүүшүүлэй дүй дүр...иинь түрүү онол арганууды үргэнөөр дэл...э олонхи ажахынуудта тусхай анхарал хан...эзэнь, Сэлэнгын районой Кировэй нэрэмжэтэ ...-эй гэшүүн Н. С. Козловой толгойлдог зве...ногоогоо сабшаад, үни хэбтүүлэнгүй, тусхай ...нүүдтэй тармуураар һэлижэ, урбуулжа бай...агаад, прессээр тюк болгон багсалжа, склад...рилөө. Тус звеногой энэ дүрэшэлые ажахын ...энууд хэрэглэнэ. Тиихэдэ зарим ажахынуудта ...он нойтон ногоон нэгэ газарта дундуураа ...ябталагдажа, тусхай оньһон түхеэрэлгээр ...еэлгэжэ хатаагдаад, хура бороодо оруулха...абша доро хадагалагдана. Имэ түрүү арга...э район, ажахы болон үбһэшэдэй звенонууд-

...партийна организацинууд эдэбхитэйгээр ха...ин Хоринн, Баргажанай, Мухар-Шэбэрэй бо...е районуудта үбһэ тэжээл бэлэдхэл...йгаар үнгэргэхэ штабууд, тэрэнэй ябаса, ...шэл тухай хүн зондо мэдээсэхэ пресс-центр...дэһэн юм. Штабуудай гэшүүд районойнгоо ...ажа абаад, энэ харюусалгатай хүдэлмэриин ...ые хинан шалгадаг, саг үргэлжэ ошожо, ...она үзүүлдэг байгаа. Дайралдаһан дутуу ...ары, тэрэ дороно усадхаха асуудалнуудые ...на тэдэнэр үбһэшэдэй дунда ниитэ-политиче...мэри ябуулна.

...о үбһэ тэжээл бэлэдхэлгые һайнаар үнгэргэ...алда бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ арга ...хаа хаанагүй бии байжа, эрхим бэлэдхэлтэй ...гэн болзорто түсэбөө дүүргэжэ, таряа ху...о байна. Ажахы бүхэндэ хүсэтэ тракторнууд, ...оньһон түхеэрэлгэнүүд үгтэнхэй. Тэдэниие ...айгээр хэрэглэхэ, энэ шухала хүдэлмэридэ ...ндаха хэрэгтэ партийна организацинууд һана...а. Экономическа хүдэлмэри һайжаруулха, ...а болон бусадшье ажалай түрүү онол арга...руулхэ хэрэгтэ горитой анхарал хандуулагда...ажахынуудта унжагайрһан, хуушанайхяраар ...онууд үсөөн бэшэ, мүноошье түсэбөө дүүр-

...эргэй амжалта ажалай хэр зэргээр, ямараар ...ээ сэхэ дулдыдадаг. Тиимэһээ тэжээл бэлэд...дажа байһан коммунист бүхэн журам сахиха, ...эрхимээр, харюусалга ехэтэйгээр дүүргэжэ, жэ...үбһэшэдэй бүхы звенонуудта эрилтэ ехэтэй, ...ай эрхэ байдал тогтоохо гэжэ оролдоһониинь ...имэл хүнүүдэй нэгэн гэхэдэ, Бэшүүрэй районой ...лхозой түрүү механизатор, коммунист, Лени...Очир Бадмаевич Аюшеев болоно. «Энэмнай ...мунист» гэхээр ажаллажа байһан коммунист ...а. Коммунистнууд дутуу дундануудые хараад ...ние усадхаха, элдэб хуули буса, албан хэй...хуурмаг ябадалтай эбсэшэгүйгөөр тэмсэхэ

...лэдхэлгые эмхи гуримтайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ ...ческэ хүдэлмэри ехэ нүлөө үзүүлээ. Энэ хү...олонхи үзэл сурталшад үбһэшэдэй байрлаһан ...рэ эмхидхээ. Үбһэшэдэй байрануудта уряа ло...циалис уялганууд, мүрысөөнэй гурим гэхэ мэ...эмэглэгдэнхэй байгаа. Олон ажахынуудта энэ ...эдэй дунда социалис мүрысөөн шэнээр эмхид...ммынь хубилгагдаа. Мүрысөөн гол түлэб үбһэ ...айн шанартайгаар абаха хэрэгтэ шэглүүлэгдэнхэй. ...илагшад муу бэшээр урмашуулагдаа. Звено...дхэгдэһэн саг зуурын партийна, партийно-ком...улэгүүдэй коммунист бүхэн саг зуурын партийна ...ай байгаа. Тэдэнэр үбһэшэдые үндэр бүтээсэтэ ...улхэһээ гадна, үбһэнэй шанар нягтаар шалгаха ...өө даажа абаһан юм.

...амта республикымнай зарим ажахынуудта үбһэ ...эдэлгэ урдынхидаал адли унжагайраа. Яруунын, ...аминай, Түнхэнэй болон бусадшье районуудта ...эри тон унжагай, нобшоор эхилээ. Зарим звено...оон сабшагдаад, олон үдэр тармагдангүй хэбтэ...бодосуудаа гээгээ. Тэрэшэлэн шэмэтэ тэжээл бо...нтай ногооной гурил бэлэдхэлгэдэ бии байгаа ...боломжонууд ашаглагдаа гэхын аргагүй. Эртээнһээ ...абарилагдаагүй агрегадууд эбдэрэжэ, удаан саг ...рдөөгүй зогсоо. Эдэ дутагдалнуудые партийна ...ууд саг болзортонь усадхаха уялгатай байһан ...ой хэмжээнүүдые абаагүй бшуу.

...охо бүри тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэри дүүрэ...хүрэжэ, таряа хуряалга үргэн дэлисэтэйгээр эхил...л бэлэдхэлгын үедэ ушарһан дутагдалнуудые ...улжа, таряа хуряалгада коммунистнууд эмхидхэг...э харуулха бэзэ гэжэ найдахаар.

ТАСС

...ШЭНЭ ҺОНИН

...АНАЙ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЭЙ ...ЭЭД БАЙҺАН ТУХАЙ

...К-гай Политбюро...э кандидат, СССР...ын Соведэй Прези...үлэгшын Нэгэдэхи ...Н. Демичев хани ...анай хэрэгээр ...эд байһан Суда...рлихын Премьер...Аль-Махди болон ...амта ябаһан хү...стын 12-то Кремль ...оной оршон бай...һэн хөөрэлдөөнэй үедэ совет-суданай харилсаанай асуудалнууд, хоёр талые һонирхуулһан уласхоорондын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа.

* * *

Энэл үдэр С. Аль-Махди В. И. Ленинэй Мавзолейдэ хүрэжэ, венок табиба.

Кремлиин ханын дэргэдэхи Тэнигдаагүй солдадай хүүр дээрэ мүн лэ венок табигдаа.

(ТАСС).

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 187 (17310) | 1986 оной августын 14, четверг | Сэн 3 мүн.

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ РАЙОНОЙ ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ, «КОММУНИЗМ», «ИСКРА» КОЛХОЗУУД, «ОДОН» СОВХОЗ ҮБҺЭ ХУРЯАХА ТҮСЭБӨӨ ХОЛО ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭЭД, СЕНАЖ, СИЛОС ЕХЭЭР ДАРАЖА БАЙНА.

Э Н Д Э Х И Д Т А Р Я А Г А А Х А Д А Ж А Э Х И Л Э Э.

ТҮРҮҮ АЖАХЫНУУДАЙ ЖЭШЭЭГЭЭР ХҮДЭЛЭЕЛ!

ҺУУЛШЫН ҺУРИ

Тээсгэн, август һарын эхээр, эндэ ябахадамнай Коршуновка гэжэ газарай сабшалан дээрэ одоол ёһотойл халуун хүдэлмэри бусалжа байгаа һэн. Наранай шараса хүдэлжэ байһан олон тракторнуудай халуун амин хоёр хамтархадаа, оршон тойронхие бүришье халуун болгоно хэбэртэй.

Алхажа гарахын аргагүй гэхээр хүбхэгэр томо баалнуудые ехэ баанхатай КНУ түхэлэй агрегадууд нэгэ тээһээнь хумин суглуулжа, сбхэгэр ехэ бухалнууд болгоод, һүриин хажуугаар зэргэлүүлжэл байна. Тэдэнииень һүри сомодог агрегат забда залигүй обоолно. Ажал ойро зуурашье зогсоногүй.

— Эндэхи сабшалангай ургасань ехэ аад, намайе мэгдэхээжэ байна. Имэ багахан газар дэрэһээ үдэһөө хойшо хоёр томо һүри бодхообобди,— гэжэ звеное даагша, һүри сомодог агрегадые хүдэлгэдэг Г. Л. Ивакин хэлэнэ.— Үдэшэ харанхы болотор үшөө нэгэ һүри табижа, бүхы үбһэеэ хуряажа дүүргэхэ ёһотойбди,— гэнэ.

Нэрээшье үбһэ сомодог агрегадай трактористда шахардуухан болоно. Оньһон нэгэ түхеэрэлгээр үдэрэй 150—160 центнер үбһэн һүрилэгдэхэ нормотой юм. Харин Георгий Лазаревич энэ агрегадаараа үдэрэй 850—900 хүрэтэр центнер үбһэ сомодог байгаа бшуу.

— Һайн ургасатай газарай үбһэ абажа байхадашье урматай, эсэһэн, сусаһанаашье мэдээгүй хүдэлнэбди. Даб дээрэ тоолоходо, эндэһээ гектарай 32—34 центнер үбһэн сохом гараал хаш. Манай бэрхэ луговод Елуп Николаевич Горюновой оролдожо уһалһанайнь аша гээшэ,— гэжэ һүри нюруулжа байһан Иван Васильев омогорхон хөөрэнэ.

Нүхэр Ивакинай хүтэлбэрилдэг энэ звено «Искра» колхоздоо эгээн түрүүлэн үбһэ хуряаха түсэбтэ даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, 6500 центнер үбһэ соможо тушаагаа юм. Мүноо энэ звеногой механизаторнууд сабшалангайнгаа захаа үзүүрэй бүхы ногоое хуу сэбэрлэн сабшажа дүүргээд, зариманиинь таряа хуряалгада, нүгөөдүүлынь силос даралгада хабаадалсажа байна.

— Үбһэн дээрэ хэн онсо һайнаар хүдэлжэ гараа гэжэ тусгаар нэрлэхын аргагүй. Бултал шаделаараа оролдоо гээшэбди. Оройдоол арба хүрэхэгүй хүнһөө бүридэһэн звенодо үдэр бүри 800 үлүүтэй центнер үбһэ сомохонь тиимэ хүнгэн бэшэ. Хүн бүхэнэй үнэн зүрхэнһөө оролдожо хүдэлөөгүйдэнь аргагүй ха юм. Илангаяа залуу механизаторнууд В. Киреев, Н. Белоусов, М. Горюнов, үнинэй трактористнар М. Васильев, П. Модин гэгшэдые магтахаар,— гэжэ звеное даагша хэлэнэ.

Үбһэшэдэйнгээ габшагай шалгаар хүдэлһэнэй ашаар «Искра» колхоз бүхыдэнь 15 мянган центнер үбһэ бэлэдхэжэ, түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэээ. Эдэ үдэрнүүдтэ колхоздо силос, сенаж дараха, витаминтай ногооной гурил бэлэдхэхэ хүдэлмэри түлэг ябуулагдана. Бүхыдөө 16 мянган тонно силос, 2000 тонно сенаж, 800 тонно ногооной гурил бэлэдхэжэ, адууһа малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээл нөөсэлхэ зорилго эндэхид урдаа табинхай.

М. НАМЖИЛОВ.

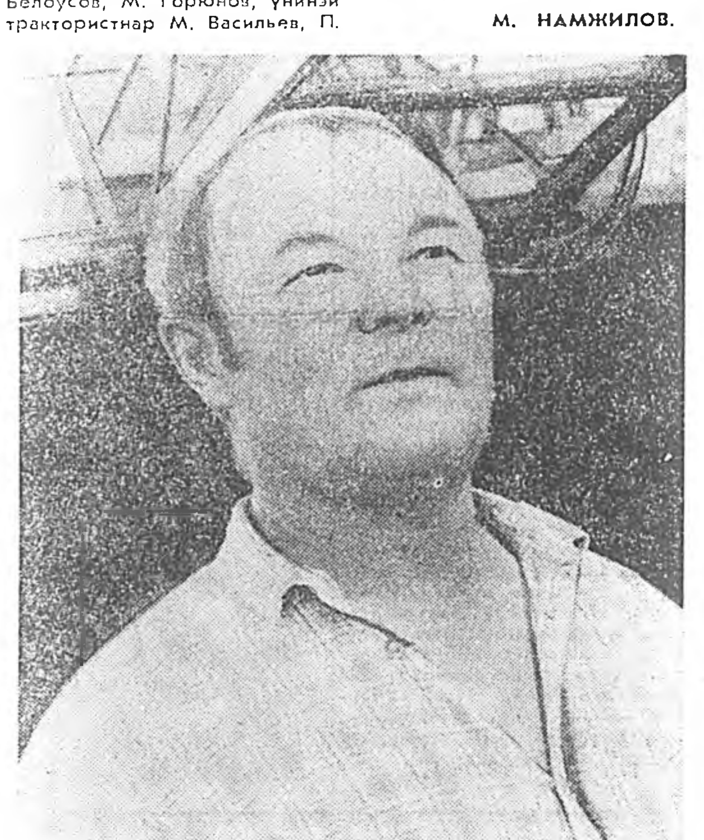

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: звеное даагша Г. Л. Ивакин. Һуулшын һүри табигдажа байна.

Мухар-Шэбэрэй район.

Авторай фото.

ОРОЛДОХОЛ ХЭРЭГТЭЙ

Ивалгын районой ажалшадай ниитын адууһа малда элбэг хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ талаар гаргаһан үүсхэлые халуунаар дэмжэһэн Түнхэнэй районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговодууд, механизаторнууд, малшад, мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд, энэ нютагай хүн зон байгша ондо дүн хамта 8500 тонно силос, 2200 тонно сенаж дарахаар хараалба. Мүн шэмэ шанартай 2000 тонно куузикуе гэхэ гү, али үнеэн бүридэ 2,2 тонно хүртэхөөр энэ ургамал абахаар түсэблэнэ. Мүноо энэ ургамалые Тоорын дунда һургуулиин һурагшад оролдосотойгоор харууһалжа байнхай.

Колхоз дотор үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ 12 звено байгуулагдаа. Эдэнэр бултадаа ажахын тоосоогоор хүдэлмэрээ эрхилнэ. Тэжээлэй шанарыень шалгаха экспресс-лаборатори эмхидхэгдэнхэй.

Арбан хоёр жэлэй саада тээ тус ажахын Зүүн-Мориной отделенидэ АВМ-15 түхэлэй агрегат хүдэлгэгдэжэ эхилһэн байна. Тус агрегат жэлһээ жэлдэ витаминтай ногооной гурил үйлэдбэрилжэ, колхозой адууһа малые энэ шэмэтэ тэжээлээр хангадаг юм. Байгшашье ондо энэ агрегат июлиин 11-һээ хүдэлгэгдэжэ эхилээ һэн. Тус агрегат нэгэ халаанда 12 тонно хүрэтэр шэмэтэ тэжээл үйлэдбэрилхэ аргатай.

— Түрүүшын үдэрнүүдтэ агрегаднай бирагүйгөөр хүдэлгэгдөө. Барабаниинь ехээр халажа, гурилаа шатаагаа. Юундэ иимэ байдал тохёолдооб гэхэдэ, тус агрегадай детальнуудынь хуушаржа муудаа, заримыень һэлгэхэ ушар гарана. Тиигэбшье, манай отрядай гэшүүд техникээ заһабарилан хүдэлгэжэ, уялга болон түсэбтэ даабаринуудаа дүүргэхын тула эрмэлзэнэбди,— гэжэ агрегадай начальник В. Ш. Токуренов найдамтайгаар хэлэбэ.

Тус отрядта 16 хүн хүдэлнэ. Тэдэнэр хоёр халаанда ажалладаг юм. Машинистнүүдээр И. Хурбугулдаев Анатолий хүбүүнтэеэ, Ж. Иптаков гэгшэд олон жэлдэ хүдэлжэ, дүй дүршэлтэй болоһон хүнүүд юм.

300 тонно витаминтай ногоон гурил гаргаха гэһэн уялгаяа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлжэ шадахабди гэжэ эндэ ажалладаг Светлана Папаева маанадта мэдүүлбэ. Эдэ хэлэгдэһэн үгэнүүдэй гэршэ болон ГАЗ-53 түхэлэй автомашина кузоваараа дүүрэн хангалтама ногоо тээгээд, агрегадта сэрэнээр буулгажархиба. Машинын кабина сооһоо залуу жолоошон Максим Матуев гаража ерэбэ.

Тэрээнтэй мэндэшэлэлсэжэ, ажал хэрэгээрнь һонирхобобди.

— Эндэһээ холо бэшэ таряалан дээрэһээ энэ хэршэгдэһэн ногоо асарбаб. Тэндэ тракторист Иосиф Шагдуров, Т-150 түхэлэй тракторaap тусхай комбайн шэрэжэ, хэршэһэн ногоо автомашинада ашажа үгэнэ. Бидэнэр агрегадые гүйсэд хангажа шаданабди,— гэжэ жолоошон хэлэнэ.

Энэ отрядай гэшүүд жолоошод Ю. Кырмыгенов, Л. Кырмыгенов, А. Шобоев, тракторист Ж. Малакшанов болон бусад абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө оролдоно.

Ж. ЮБУХАЕВ,
манай корр.

ТАБАН ХОНОГООР УРИД

Бодонгуудай совхозой коллектив мүноо жэл 16.700 центнер тэжээл ниитынгээ малда бэлэдхэхэ түсэбтэй аад, 18.000 центнер үбһэ хуряаха социалис уялга абажа, Бэшүүрэйнгээ районой ажалшадта уряатайгаар хандаһан юм. Энэ уялгаяа июль һарын һүүлдэ дүүргэбэшье, КПСС-эй Буряадай обкомой Хандалгада харюу болгон, үшөө 2.000 центнер тэжээл бэлэдхэхэ тухай дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа бэлэй. Бүхыдөө 20.950 центнер үбһэ соможо, болзорһоо табан хоногоор урид августын нэгэндэ үбһэ хуряалгаяа түгэсхэжэ, социалис уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэн үгэдөө хүрэбэ. Сомогдоһон бүхы үбһэнэй шанар һайн. Республиканскэ станциин шалгалтаар бүхыдөө тооной I класссаар сэгнэгдээ.

Коллективэй энэ амжалтые гол түлэб залуу коммунистнууд Сандак Жамбалтаровай, Жаргал Бальжинимаевай хүтэлбэрилдэг оньһожоруулагдамал звенонуудай үбһэшэдэй габшагай ажал хүдэлмэри хангаа гээшэ. Эндэ коммунистнууд Ж. Б. Жамьянов, Д. Ц. Дондубон гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг луговодуудай звенонуудые магтан дурдалтай. Гектар бүриһөө дунда зэргээр түсэблэһэн 19 центнерэй орондо 24 центнер ургаса абажа, нэмэлтэ 4.250 центнер үбһэ бэлэдхэхэ арга олгуулба бшуу.

Мүноо тэжээл бэлэдхэлгэһээ сүлөөлэгдэһэн бүхы техникээ шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ хабаадууланхай. Ажал хүдэлмэри урагшатай, ажалшадшье, хүтэлбэрилэгшэдшье урматай.

— Шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ ажалаа сентябриин 5-да түгэсхэхэ болзороо уридшалан августын 31-дэ дүүргэхэ аргатайбди,— гэжэ совхозой директор М. Е. Очиржапов, парткомой секретарь Э. Б. Цыденжапов хоёртой хөөрэлдэхэдэмни найдамтайгаар баталба.

Совхоз 8.750 тонно шэмэтэ тэжээл нөөсэлхэ түсэбтэй аад, 10.280 тонно бэлэдхэхэ социалис уялга абанхай. Мүнөө түсэбэй дүрбэнэй нэгэ хуби дүүргэгдээд байна.

Ажал хүдэлмэриин ябасаар ургасын хэмжээгээр багсаахадаа, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгаяа дүүргэжэ, һайн шанартай тэжээлээр ниитынгээ малые 1986—87 оной үбэлжэлгэдэ хангаха аргатай гэжэ һанагдана.

Ниитын малай үбэлжэлгэ хүсэд хүрэмэ, һайн шанартай үбһэ тэжээлһээ горитойгоор дулдыдадаг гэжэ малшад, хонишод мэдэдэг гээшэ ааб даа. Юуб гэхэдэ, зунай ногоон дээрэ һайнаар адуулжа тобир тарган болгоод, хүшэ тамирыень алдуулангүй ондо оруулхын, тоһолиг һайн һү абахын, олон түл түлжүүлхын тула тэжээл онсо үүргэ дүүргэдэг бшуу. Тэжээл бэлэдхэлгэдэ хүн бүхэнэй хабаадалсажа, бодото хубитаяа оруулха тухай партиин обкомой Хандалгые зүбөөр ойлгоһон Бодонгуудай совхозойхидой эрхим, бүтээсэ ехэтэй ажалаар, хүн зониие, техникые зүбөөр хубаарилан табиһанай ашаар энэ зорилго бэелүүлэгдээ гэжэ тэмдэглэмээр.

Д. ТОГОШИЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Бэшүүрэй район.

Шадаал һаа үсөөхэн үдэр соо силос даралгые дүүргэхэ гэһэн зорилготойгоор «Зырянский» совхозой оньһожоруулагдаһан отряд хүдэлнэ.

Тиимэһээ ногоо сабшадаг, хэршэгдэмэл ногоо зөөдэг, тэрэние нүхэн соо нягтаруулан

ҮНДЭР БҮТЭЭСЭТЭЙГЭЭР

дарадаг агрегадууд бэе бэеэ заахашье һаатуулхагүй гэжэ оролдоно. Эндэ бүхы техникэнь бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдэнэ.

Һүүлэй зургаан хоног соо Ангирай фермын хажууда 1000—1000 тоннын хоёр нүхэн ногоогоор дүүргэгдэжэ, хушагдаа. Хүдэлмэриин 12 үдэртэ 4000 шахуу тонно силос дарагдаа гэхэ гү, али түсэб 80 процент дүүргэгдээ. Нүхэн бүхэниие үсөөн үндэр соо ногоогоор дүүргэхэдэ, силосэйнь шанар һайн байна бшуу.

Эндэ механизаторнууд М. Г. Арефьев, И. С. Неродов, А. И. Севергин, В. Н. Воротников гэгшэд ногоо сабшахадаа, үндэр бүтээсэ түйлана. Жэшээнь, М. Г. Арефьев КСК-100 түхэлэй комбайнаар үдэрэй 178—180 тонно ногоо гаргана. Ногоо зөөлгэ дээрэ автомашинын жолоошод А. П. Каратуев, Л. А. Бурмакин болон бусад эрхимээр хүдэлнэ.

Т. БАЙМИН.
Прибайкалиин район.

ОРШОН ТОЙРОНХИ БАЙГААЛИИЕ САХИН ХАМГААЛХА

Оршон тойронхи байгаалиие сахин хамгаалха, байгаалиин нөөсэ баялигуудые гамтайгаар ашаглаха талаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй комиссиин ээлжээтэ заседани болобо.

«Атмосферын агаарые хамгаалха тухай» хуулиин эрилтэнүүдые, мүн атмосферын агаарые хамгаалха гүрэнэй түсэбүүдэй даабаринуудые ороной министерствэнүүдэй, албан зургаануудай, предприятинуудай ба эмхинүүдэй ямараар бэелүүлжэ байлгын хойноһоо хинаха талаар СССР-эй Госкомгидромедэй болон Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын хүдэлмэри тухай асуудалые хаража үзэбэ. Оршон тойронхи агаарые хамгаалха талаар яһала ехэ хэмжээнүүдэй абтаашье һаань, ороной олохон хотонуудта, промышленна түбүүдтэ тэрэние бузарлалга үшөөл ехэ байһаар гэжэ комисси тэмдэглээ.

Түсэбтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй үедэ СССР-эй министерствэнүүд болон албан зургаанууд, союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүд газаашаа гараһан газууднаа хорото бодосуудые барижа абахын, арюудхан сэбэрлэхын тула түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдые ашаглалгада оруулха түсэбтэ даабаринуудаа оройдоол 80 процентээр дүүргэһэн байна. Тиихэдэ атмосферын агаарые хамгаалха талаар гүрэнэй капитальна һомололгонуудай лимит 20 процент багаар хэрэглэгдээ. Энбүгэдэнһөө уламжалан, түсэбтэ табан жэлдэ хорото бодосуудые газаашань хаялгые хороолгын хэмжээн хараалагдаһанай ёһоор түйлагдабагүй.

Агаарые сахин хамгаалха түсэбтэ даабаринуудые предприятинуудай, эмхи зургаануудай болон организацинуудай бэелүүлгын хойноһоо Госкомгидромет ёһотой хиналта тогтоожо шадабагүй, атмосферын агаарые сахин хамгаалха талаар түсэбүүдээ ёһотой һайнаар табихадань нүлөөлбэгүй.

Машина, техникын двигательнүүдһээ гараһан газуудта хорото бодосудай бии байлгые хороохо, эдэ транспортна хэрэгсэлнүүдһээ шууяанай хэмжээе бага болгохо зорилготойгоор автотранспортна хэрэгсэлнүүдэй техническэ хэмжээнэй хойноһоо СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын ГАИ шанга хиналта табинагүй.

Атмосферын агаарые хамгаалха тухай хуулиин эрилтэнүүдые предприятинуудай, нэгэдэлнүүдэй, эмхинүүдэй ба эрхэтэдэй бэелүүлхэ хүдэлмэриие нилээд һайжаруулха арга олгоһон хэмжээнүүдые абахыень комисси СССР-эй Госкомгидромедтэ, Дотоодын хэрэгүүдэй министерствэдэ, мүн союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, СССР-эй министерствэнүүд ба албан зургаануудта даалгаа.

Амитадай аймагые сахин хамгаалха ба хэрэглэхэ тухай хуулиин эрилтэнүүдые Азербайджанай ССР-тэ ямараар сахижа байһан тухай асуудалые комисси мүн лэ хаража үзэбэ. Республика дотор энэ хүдэлмэридэ горитой ехэ дутуу дунданууд үзэгдэнэ гэжэ тэмдэглээ. Заповеднигүүд болон сахин хамгаалагдадаг бусад газар дайдын ажал ябуулгада ёһотой анхарал хандуулагданагүй. Республикын зарим нютагуудта браконьернүүдтэй тэмсэл һулаар ябуулагдана.

Республика дотор амитадай аймагые сахин хамгаалгые шангадхаха, гамтай нарииаар хэрэглэхэ талаар шэглүүлэгдэһэн зохихо даалгабаринууд энэ асуудалаар комиссиин шиидхэбэри соо Азербайджанай ССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, СССР-эй Госагропромдо, СССР-эй Гослесхоздо, СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствэдэ, мүн бусад министерствэнүүд болон албан зургаануудта үгтөө.

Түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэлдэ энэ министерствын эмхинүүдэй байгаалиие сахин хамгаалха объектнүүдые һайнаар бариха хэмжээнүүд тухай асуудал Минвостокстройн элидхэлээр зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. 1981—1985 онуудта, мүн байгша оной түрүүшын хахадта Минвостокстройн эмхинүүд эдэ объектнүүдые хангалтагүйгөөр барижа, ашаглалгада тушааһан байна. Тиихэдээ болзорыень хойшолуулаа, муу шанартайгаар ашаглалгада тушаагаа. Байгал нуурай оршондо, Хабаровска болон Примориин хизаарнуудта, Сахалинай областьдо, Камчаткада байгаалиие сахин хамгаалха олохон шухала объектнүүд хангалтагүй удаанаар баригдажа байнхай.

Байгаалиие сахин хамгаалха объектнүүдые барилга дээрэ мэдэлдэнь байдаг эмхинүүд хангалтагүйгөөр хүдэлнэ гэжэ Минвостокстройн хүтэлбэрилэгшэдэй анхарал хандуулагдаһан, энэ хүдэлмэриие үндэһөөрнь һайжаруулха эрилтэ министерствын урда табигдаһан байгаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо В. С. Мураховский комиссиин заседание хүтэлбэрилбэ.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

СЪЕЗДЫН ХАРАА ШЭГЛЭЛЭЭР

ШЭНЭЭР ХҮДЭЛХЭ ГЭЭШЭ МҮНӨӨДЭРЭЙ ЭРИЛТЭ

Өөрынгөө ажал ябуулгын онол аргануудые шэнэлхэ, КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумэй хараа шугамые заатагүй бэелүүлхэ эрилтэнүүдые партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүд партийна организаци бүхэндэ табина. Бүхы юумэндэө шэнээр хандажа, бодото шиидхэбэринүүдые абажа, тэдэнээ нэтэрүүгээр бэелүүлээгүй haa, партиин табиhан зорилгонуудые дүүргэжэ шадахагүй байhамнай мүнөө хэндэшье мэдээжэ. Тиимэhээ бидэ энэл хэрэгтэ партийна эхин организацинуудые, коммунист бүхэниие элсүүлхые оролдонобди.

Манай районой ажалшад үнгэрhэн табан жэлые муу бэшэ үрэ дүнгүүдээр түгэсхөө гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Гүрэндэ мяха, hү, ороохо худалдаха түсэбүүд үлүүлэгдээ. Нооhо, овощ худалдаха даабари бага дүүргэгдээгүй үлөө. Промышленна предприятинуудайшье ahала hайн дүнгүүдтэй. Гэбэшье эдэ дүнгүүдые нарин нягтаар шэнжэлжэ үзөө haa, тэдэ манай арга боломжонуудhаа доогуур байна. Үйлэдбэриин ехэ хүсэн гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэгдэнэгүй. Ушар иимэhээ тэрэнэй ашаг үрэнь бага. Районой олон колхоз, совхозууд ажахыгаа эршэмтэйгээр эрхилхэ талаар эрид шиидэнги алхам хээгүй байhаар. Тэдэнэй түйлаhан үрэ дүнгүүд тэгшэ бэшэ.

Энэ ямар шалтагаанhаа болоно гээшэб? Зарим хүтэлбэрилхы кадрнууд, ахамад мэргэжэлтэд мүнөөнэй ажабайдалаар табигдаhан эдэ шэнэ зорилгонуудые үшөө ойлгоогүй, тэрээндэ бэлэн бэшэ байгаа гээд партиин райкомой үнгэргэhэн шалгалта харуулна. Мүн партиин райкомшье энэ сагай эрилтын ёhoop шэнэлэн хубилалгада эршэмтэйгээр хабаадаагүй, шэнээр хүдэлхэ хэрэгтэ партийна организацинуудые hайнаар элсүүлээгүй байна.

Район соомнай жэлhээ жэлдэ гээгдэлдэ ородог ажахынууд бии. Тэдэнэй ажал ябуулга партиин райкомдо нэгэнтэ бэшэ зүбшэн хэлэгдээ. Эндэ гээгдэлhээ гаража гараха тухай тогтоолнууд абтаhан байха. Гэбэшье саг ошожол байха. Нилээд ехэ гүрэнэй зөөри гаргашалагдаад, бүхы юумэнь зангараал үлэдэг байhан. Юундэ нигэдэг байгааб гэхэдэ, бидэ шиидхэбэри ябаад, тэрэниие бэелүүлхэ талаар эрид нэтэрүү хүдэлмэри ябуулаагүй байгаабди. Эдэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө харюусаха хүнүүд нэрлэгдэhэн аад, тэдэнhээ шангаар асуудаггүй байгаабди.

Харин мүнөө эдэ бүгэдые усадхаха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулжа байнабди. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэнhөө тэрээндэ даалгагдаhан ажалайнь түлөө асуудаг болообди. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэндэ характеристикэ үгтэжэ, нэмэл партийна суглаан дээрэ баталагдана. Мүн энэнь үшөө партиин райкомдо харагдажа, зүбшэгдэдэг болонхой. Эндэ хүтэлбэрилэгшэдэй hайн талыень тэмдэглэхэhээ гадна дутуу дунданууднь заадаг байнабди. Партиин райком ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ асуудалнуудые өөhэдөө шиидхэхэ эрхэ үгэнэ. Элдэб жэжэ бужа асуудалнуудаар тэдэнние hамаарүүлхаяа болинхойбди. Урдань райкомhoo элдэб захяа заабаринууд үгтэжэ, хүтэлбэрилэгшэдэй эдэбхи үүсхэл дарадаг байhан. Зарим нэгэн энээндэ дадашоод, өөhэдынгөө үүсхэлээр юумэ хэхээ болижо, дээрэhээ заабари хүлеэгээд hуудаг болоhон байгаа. Энээндэ бүхы мэргэжэлтэдээ hургажархиhан байха. Эндэhээ бүхы юумэндэ харюусалгагүйгөөр хандаха, үдэр ошоол haa болоо гэhэншүүгээр хүдэлхэ ушар бии байhан. Жэшээлхэдэ, энэл шалтагаанаар Эрхиригэй совхозой директор М. Х. Хандархаевые ажалhаань сүлөөлхэ баатай болоо hэмди.

Партийна хүдэлмэриин гол онол арга гэхэдэ, хүнүүдтэй тон нягта холбоотойгоор хүдэлхэ болоно гээд партимнай заана. Энэл онол аргада урдань балай анхарагдадаггүй байгаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Нюуха юумэн юун байхаб. Райкомой зарим хүтэлбэрилэгшэд промышленна предприяти, колхоз, совхозуудта ошоходоо, ехэнхи ушарта директор болон түрүүлэгшэнэртэй уулзаад ерэдэг байгаа. Зарим ушарта парторганизациин секретарь уригдаха. Партийна организацинуудые иигэжэ хүтэлбэрилхэдэ ямар аша үрэ гарахаб даа. Коллектив соохи байдал зарим тэдыгээр сэгнэгдэдэг байна. Ушар иимэhээ партиин райком энээниие үндэhөөрнь хубилгажа, мүнөө райкомой хүдэлмэрилэгшэд командировкодо ошоходоо, партийна организацида али болохо тута үзүүлхэ гэhэн гол шухала зорилго бэелүүлнэ.

Нэгэ жэшээ дурдаха дуран хүрэнэ. Партиин райкомой хүдэлмэрилэгшэд Хүрбын үйлэдбэрилгэ-туршалгын ажахы ошожо, тэрэнэй директор Ю. А. Жигалинтай хэды уулзаhан, хөөрэлдэhэн байха юм. Гэбэшье тэрэнэй архида дуратай, заримдаа «барижархёодшье» ябахыень «ойлгодоггүйэ байhаниинь харамтай. Иимэ ябадал элирэнгүй юундэ бэйхаб. Райкомой бюро тэрээндэ бүридхэлэйнь карточка соо тэмдэглэгдэхэ шанга выговор үгэhэн байна. Эндэ ганса хүтэлбэрилэгшын гэм бэшэ. Бидэнэйшье гэм бии. Юуб гэхэдэ, партиин райкомой хүдэлмэрилэгшэдэй тэрэниие саг сооhь обёоржо, бодото хэмжээ абаhан байгаа haaнь, иимэ юумэн тохёолдоошьегүй байжа болохо байгаа.

Бидэ партиин райкомой секретарь, бюрогой гэшүүд болон харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ бүхэниие ажалша коллективүүдтэ ерэхэдээ, эндэхи байдалтай гүнзэгыгөөр танилсажа, партийна организацинуудта ёhотой туhаламжа үзүүлхэ эрилтэ табинабди. Илангаяа партийна хүдэлмэриин гол шухала асуудалнууд болохо кадрнуудые шэлэн абаха, хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ гэхэ мэтэдэ анхарал багаар хандуулдаг партийна организацинуудта ехэ туhална. Бидэ мүнөө хүтэлбэрилхы тушаалда ажал хүдэлмэри дээрэ бэеэ харуулжа шадаhан хүнүүдые табихые оролдонобди. Иимэ тушаалда дэбжүүлэгдэхэ хүнүүд эртээнhээ элирүүлэгдэжэ, тусхай бэлэдхэл гарана. Илангаяа дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдые бэлдэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулнабди.

Ингэжэ үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ хүнүүдээр партийна хүдэлмэриин hургуули гараhан хүнүүд табигдана. Жэшээлхэдэ, hүүлэй үедэ хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлэгдэhэн XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Б-Н. Д. Анданов, бройлерно фабрикын директор С. И. Найчукова, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Д. Д. Тушинов болон бусад эдэбхитэй hайнаар, холын хараатайгаар ажаллажа байна. Тэдэнэр даалгагдаhан ажалдаа тон харюусалгатайгаар хандажа, коллектив соо эбтэй, зэтэй, үндэр бүтээсэтэ ажалай эрхэ байдал олгуулна. Үйлэдбэриин болон социальна асуудалнуудые зүбөөр шиидхэнэ.

Шэнэлэн хубилгалга хэндэшье амар байдал үгэхэгүй гэжэ мүнөө мэдээжэ. Энэмнай зохёохы ёhoop ажалладаг, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлдэг зонуудта эгээл таатай. Иимэ хүтэлбэрилэгшэд олон болоhол байна. Жэшээлхэдэ, Онохойн совхозой директор Г. В. Пруидзе хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой. Үйлэдбэрээ hайнаар эмхидхэжэ, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхые ходол оролдожо ябадаг. Тэрэнэй хүдэлмэриин гол арга гэхэдэ, хүнүүдтэ анхаралтайгаар хандалга болоно. Ахамад мэргэжэлтэдээ энээндэл hургадаг байна. Энээнэй ашаар ажахы жэл бүри муу бэшэ үрэ дүнгүүдые түйлана.

Эдэбхи үүсхэл гаргажа, шэнэ эрилтэдэ хүдэлжэ байhан хүтэлбэрилэгшэдые партиин райком ходоодоо дэмжэнэ. Тэдэнэй дүй дүршэл дээрэ бусадые hургахые оролдонобди.

Ажалша хүн тухай бодохо, тэрээн тухай hаналаа табиха гээшэ партийна комитет бүхэнэй анхаралда байна. Партийна эхин организацинуудта социальна хүгжэлтын асуудалнуудта онсо анхарал хандуулжа, зүбөөр шиидхэхэ эрилтэ партиин райком табина.

КПСС-эй XXVII съездын табиhан зорилгонуудые үшөө дахин гүнзэгыгөөр шудалхадаа, мүнөө урдычхидаал адляар хүдэлхэ болохогүй гэжэ hайн ойлгоогүй haa, эдэниие бэелүүлжэ шадахагүйбди. Мүнөө үеын байдал шэнээр хүдэлхэ, даажа абаhан ажалдаа тон харюусалгатайгаар хандаха эрилтэнүүдые табина. Иимэ байдалда коммунист бүхэн партиин уставай эрилтэ заатагүй дүүргэхэ, партийна журам наринаар сахиха уялгатай. Тиигэбэл, ажал хэрэгүүднай хэээдэ урагшатай байха. Юрэдөөл, шэнэлэн хубилалга хүнгэн хэрэг бэшэ. Тэрэниие hайнаар, түргэнөөр хээл haa, оронойнгоо экономическа ба социальна хүгжэлтые хурдадхаха асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ байнабди.

В. ТУГУТОВ,
КПСС-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секретарь.

XII ТАБАН ЖЭЛ: АШАГ ҮРЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

ЁhОТОЙ ТЭНСҮҮРИИЕНЬ ОЛОХО

«Ой модоной, целлюлозно-саарhанай ба модо болбосоруулгын промышленностьда нэн түрүүн модо болбосоруулдаг ажалые комплекснээр эрхилэлтые ехэ дэлисэтэй болгоhоной ашаар ой модоной нөөсэ баялигые hайнаар, гамтайгаар ашагладаг болохо. Мебель үйлэдбэрилгые 33—35 процентээр ехэ болгохо, шанарыень болон ассортиментыень hайжаруулха» гэжэ ороной саашанхи хүгжэлтын Гол шэглэлнүүд соо тодоор бэшээтэй юм.

Иимэ зорилгые бэелүүлхын тула нэн түрүүн манай комбинадай коллектив арбан хоёрдохи табан жэлдэ үйлэдбэриие эршэ түгэс хүгжэлтын замда оруулха, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ талаар горитой хэмжээнүүдые харааланхай. Ажалай эрхэ байдал hайжаруулхадаа, продукци гаргалгын хэмжээ ба шанарыень дээшэлүүлхэдээ, үлүү гаргаша хэхэгүй гэжэ оролдохо зэргэтэйбди.

Модо хюреэдэлгэдэ болон модо болбосоруулгада бии байгаа хүсэнүүдые hуларуулангүй хүдэлгэхэ, түүхэй эд хэрэглэлгын коэффициентые саашадань дээшэлүүлхэ зорилго табигдана.

Модоной хибэдэhые тэбхэрлэн багсалаад гаргахын тула модо хюреэдэлгын цехые hэльбэн шэнэдхэлгэ хараалагдаа. Энээнэй ашаар жэлэй туршада 10 мянган тонно багсалагдаhан хибэдэhэн гаргагдаха зэргэтэй. Иигэжэ 23—25 мянган кубометр модоной хаядаhан хэрэглэмжэдэ оруулагдаха болоно. Модо хэрэглэлгын коэффициент 96—97 процент хүрэтэр ургаха. Энэмнай хэдаа мүнөө үеын модо болбосоруулгын технологиие хэрэглэн түйлажа боломоор эгээл үндэр үрэ дүн мүн гээд нэрлэлтэй.

Мебель үйлэдбэрилгэдэ ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хараалагдана. 8 миллион түхэригэй продукци гаргаха хүсэтэй цехүүдэй блогые ашаглалгада тушаажа, проектнэ хүсэндэнь хүргэхэ гээшэ амар хэрэг бэшэ.

Эмхидхэлэй-техническэ хэмжээнүүдые бэелүүлhэнэй ашаар жэлhээ жэлдэ мебель үйлэдбэрилгын ургалта хангагдана. Хэрбээ нодондоной дүнгөөр 7,3 миллион түхэригэй эд бараа бүтээдэг haa, 1990 ондо 16 миллионойхиие үйлэдбэрилхэ зэргэтэйбди.

Эрхим шанартай түүхэй эд болон материалнуудые саашадаа бүри ехээр хэрэглэхэбди. Жэшээлхэдэ, тусхай холисотой дабирхайн орондо онсо бүридэлтэй сабуу гэхэhээ эхилээд нэрлээ haa, олон даа. Гадна шэнэ түхэлэй материал — ехээр ялаганадаггүйшьегүй haa, hайханаар харагдадаг лак хэрэглэжэ hурахабди.

Эдэ бүгэдын ашаар түүхэй эдэй алмалта, арьбалалта түйлагдаха, хүдэлмэринь бүхыдөө хүнгэдхэгдэхэ, мебелиин гадаада түхэл янза hайжарха, гоё hайхан болохо жэшээтэй. Түсэбтэ табан жэлэй туршада мебель үйлэдбэрилгын оньhожоруулагдамал ба автоматизированна 14 лини ашаглалгада тушаагдаха.

Гадна түүхэй эд болон материалнуудые хэрэглэлгые hайжаруулхын тула оролдонобди. Жэшээлбэл, зомгоолоор хэгдэдэг хабтагайнуудые отолходоо, ЭВМ-эй зүйл хэрэглэгдэнэ. Тиигэжэ жэлэй туршада 4 мянган дүрбэлжэн метр хабтагай алмагдаха хараатай.

Зомгоолоор хэгдэдэг хабтагайнуудай үлэгдэлнүүдые hайнаар болбосоруулhанай удаа гол үйлэдбэридэ эльгээхэдэ, жэлдэө 6 мянган дүрбэлжэн метр иимэ хабтагай алмагдаха зэргэтэй. Мебелээ батаар ябталан багсалаад, худалдаа наймаанда эльгээхын тула эрмэлзэнэбди. Энэ талаар уралан нарижуулгын дурадхалнуудшье оруулагданхай.

Бүтээн гаргагдадаг мебелиин ассортимент хоёрдохёо шэнэлэгдэхэ. Мүнөө жэл «Яшма» түхэлэй шэнэ мебель үйлэдбэрилэгдэжэ эхилхэ. Энэ комплект 7 зүйлhөө бүридэдэг.

Гүрэнэй шанарай тэмдэгтэй мебель бүтээн гаргалга 1985 ондо 3,7, 1986 ондо 10,4 процентдэ хүрэдэг haa, түсэбтэ табан жэлэй түгэсэтэр 50 процентдэ хүргэгдэхэ юм. Тиихэдэ «Журавушка» түхэлэй зөөлэн мебель «Н» индекстэй продукци гэжэ мэдэрэгдээ.

1986 оной түрүүшын хахад жэлэй гүрэнэй түсэб, даабаринууд амжалтатай бэелүүлэгдэбэ. Товарна продукци үйлэдбэрилгын түсэб 101,9, продукци худалдалгын түсэб 102,2 процент дүүргэгдэбэ. Онохойдохи зомгоолоор хабтагайнуудые хэдэг цехэй манай предприятиhаа hалгаардажа, hөөргөө комбинадай мэдэлдэ үгтэхэдэнь, алишье талаараа зохисотой болобо. Тиигэжэ түүхэй эд, продукци иишэ тиишэнь зөөжэ, автотранспорт хойшо урагшань гүйлгэлгэн, түсэб дүүргэхын түлөө аша үрэгүй хэмжээнүүдые хараалалгада эсэс табигдаа. Мүнөө Селенгинскын мебель бүтээдэг фабрика мэдэлдэмнай хүдэлнэ, цехүүдэймнай нэгэн гэжэ тоологдоно. Энэ коллектив урагшата ажалаараа шалгардаг юм.

Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлые урагшатайгаар түгэсхэхын түлөө социалис мүрысөөнэй эршэ hуладанагүй. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй жэшээе даган хүдэлэгшэд олошороо. Уялга, даабаринуудай урагшатай дүүргэгдэхэдэ, урмашуулгын нүлөөн обёоросотой болоно. Саг үргэлжэ эрхимлэдэг Л. И. Ханановагай толгойлдог бригадын ...

ТҮМЭР ЗАМАЙ НИИСЛЭЛДЭ

ТЫНДЭ (Амарай область). Эндэ захилшанай ниитэ нэгэн албанай байгуулагдахада, hургуулида ороодүй хүүгэдэй эмхи зургаануудай барилгада элдэб олон предприятинуудай хүсэлэн оролдолгонууд нэгэдүүлэгдээ юм. Арадай депутадуудай нютагай Совет горгүйсэдкомой дэргэдэ капитальна барилгын таhаг байгуулжа, хотын багашуул тухай анхарал оролдолгые өөр дээрээ даажа абаа. Москвагай барилгашадай бодхооhон хүүгэдэй нэгэдэхи комбинадта 200 гаран багашуул hаяхан орожо түбхиноо. Предприятинуудайнь энэ хотодо оршодог министерствэнүүд болон албан зургаануудай мүнгөөр тэрэ барилга hэлэн ороохо түбрингдаа юм.

— Түмэр замай ниислэл болбол шэнэ барилгануудай хото болоно, эндэ ажаhуудаг хүнүүдэй дундуур наhаниинь 27-hoo дээгүүр бэшэ юм, — гэжэ Тындын горгүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. Федулов хэлэнэ. — Тиимэhээ манда үхибүүд олон юм. Үхибүүдэй түрэлгөөр Тындэ РСФСР доторо түрүү hуури эзэлдэг. hургуулида ороодүй хүүгэдэй эмхи зургаануудаар багашуулые хангаха асуудал эндэhээл иимэ шангаар табигдана бшуу.

Захилшанай ниитэ нэгэн албанай байгуулагдахада хэрэг байдал хубилаа: гансал мүнөө жэлдэ эндэ мянган хүнэй hууритай хүүгэдэй дүрбэн комбинат ашаглалгада оруулагдахаар түсэблэгдэнэ. Энэнь хүүгэдээ ясли-садта оруулха зэлжээе хоёр дахин хорооохо арга олгохо байна. Түсэбтэ табан жэлэй бэшэ жэлнүүдтэшье барилга иимэл эршэмтэйгээр ябуулагдаха юм.

(ТАСС).

БАЙСЫН-ҮБЭРЭЙ САБШАЛАНДА

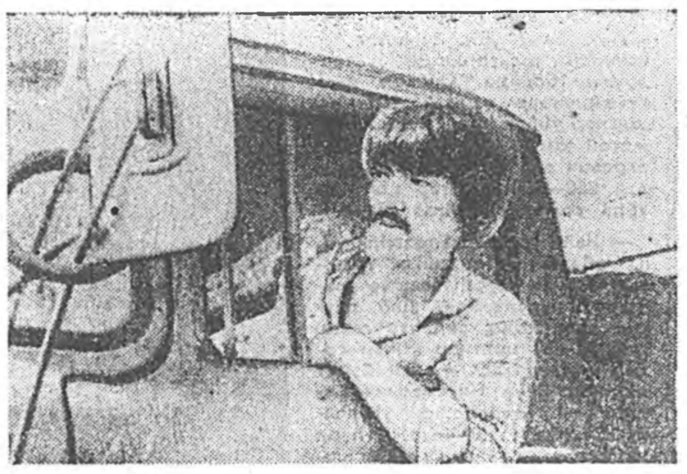

РЕПОРТАЖ

Анаагай совхозой тэжээл бэлэдхэгшэдэй звенонуудай хүсөөр хамта дээрээ 39880 центнер үбhэн нөөсэлэгдэхөөр, 2200 центнер сенаж дарагдахаар хараалагдана.

hүүлшын арбан үдэрэй хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолон харахада, коммунист Леонид Васильевич Серебрюховой даадаг звено түрүү hуури эзэлжэ, социалис мүрысөөндэ шалгараа. Тус коллективэй нэрэ хүндын түлөө Ажалай Алдар Солын улаан туг үргэгдэбэ.

Арбан үдэрэй туршада звеногой гэшүүдэй хүсөөр 660 гаран центнер hайн шанартай үбhэн томо hүринүүд болгогдон бодхоогдоо. Тиихэдэ хүн бүхэниинь үдэрэй туршада 60 гаран центнер үбhэ бэлэдхэhэн байха юм.

Ажахын гурбадахи отделениин коммунист Ф. П. Плешковой хүтэлбэрилдэг звеногойхид баhал үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлнэ. Хараалhан зорилгоёо бодотоор бэелүүлхын түлөө энэ коллективэй үбhэшэд эбтэйгээр ажалладаг юм. Эдэнэр ургуулhан ногоонойнгоо hогооборишье үлөөнгүйгөөр суглуулжа абахын түлөө тэмсэлдэ оронхой.

Хүршэ звенонуудайнгаа гэшүүдэй үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа байхада, коммунист А. И. Степановай хүтэлбэрилдэг оньhожоруулагдамал звеногой гэшүүд үгтэhэн даабаринуудаа ханамжагүйгөөр дүүргэнэ. Тус коллектив арайл шамай 1184 центнер үбhэ сабшажа абаба.

Ажалай эмхидхэлэй муу дээрэhээ уламжалан, техникэнь ашаг үрэ багатайгаар хэрэглэгдэнэ. Эндэхи машина, түхеэрэлгэнь эбдэржэ, сагынь дэмыдэ hалана.

Зэримдаа үбhэ сомодог техникынгээ эбдэрхэдэ, хатаhан ногоогоо hүрилэнгүй байха ушарнууд дайралдана. Иимэ байдалтай эбсэжэ болохоор аал? Үгыл ааб даа. Шадал hайнтай, шамбай шанга шурбэhэлиг бэетэй залуушуулаа дахуулан, гараа хүсөөр асаршье haaнь, үбhөө hүрилхэдэнь аадаг юм?

Нарата үдэрэй час, минута бүхэниие үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэ Анаагай совхозой Байсын-Үбэрэй А. И. Степановай звеногойхид үшөөл ...

«ҮРГЭН ХҮДЭРИ НЮТАГТАЙЛ ХҮМ...»

Зураглал

Зунай эхин hарын хорёодоор харгын машинада hууже, Хяагтын районой «Дружба» колхоздо хүрэжэ ерэхэдэм, зунай шанга халуун эхилшэнхэй байба. Конторо соо хэншье үгы. Бухгалтери соо шоото татажа hууhан нэгэ басаган: «Түрүүлэгшэмнай амаралтада, харин парторгмнай мүнөө түрүүлэгшын орондо байна. hаяхан МТМ-эй хорёо соо машинаяа заhажа байна hэн. Үрдеэ haa, уулзажа болохот», — гэбэ.

Конторын хажууда дүтэхэн байhан хорёо соо ороод, удааншье ябангүй, улаан машина холоhоо обёорбоб. Машинын эзэн тэрэнэйнгээ доронь ороод, юу хээень заhажа байhанаа үндыжэ, намтай гараа барилсалдан танилсаба. Колхозой парторг Гумпылов Цырендаши Жапович дунда зэргын бэетэй, гуша гаран наhанай, бодомжотойгоор хэлэдэг хүн байба.

4 тосхон, 3 отделениhээ бүридэhэн энэ ажахые нэгэдхэжэ, жэгдэ hайн үрэ дүнгүүдые түйлахань ехэхэн хүсэл оролдолгын үрэ байгаа ёhотой даа гэжэ, Хүдэриин үргэн талада hубарин тогтоhон колхоз адаглан хаража байхадаа, hанахаар байгаа hэн. Юрэнхы дээрээ энэ колхоз бэеэ дааhан, шадалтай ажахы юм гэжэ хэлэлтэй. Мяха тушаалгаар байгша оной хахад жэлэй түсэб уридшалан дүүргээ. Мүн жэлэйнгээ түсэб заал haa дүүргэхээр хэраална. hү ба таряагаар гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэхэ дүүрэн арга боломжотой. Жэшээнь, тарян урда жэлнүүдэйхиhээ үшөө hайнаар гаранхай. Мүн нуга, сабшалангай үбhэн гомдохоор бэшэ.

Цырендаши Жаповичта ерэhэн ушараа хэлэхэдэм, анхаралтайгаар шагнаад, суглаа ябалсахые уриба. Нэн түрүүн витаминтай ногооной гурил гаргадаг агрегат ошожо харабабди. Үнгэрэгшэ жэл тодхогдоhон АВМ-0,65 гэжэ агрегат шэнэ шэрээрээ наранда яларан, дэржэгэнэн хүдэлгэгдэжэ байба. Мүнөө жэлэй түрүүшын продукци — гранула хара ногоон урасхал болоhо, саашаа конвейерээр дамжуулагдана. Хажуудань зэргэлээд нилээдгүй элэжэ хуушарhан иимэ түхеэрэлгэ бэлэн байна.

— hанагдаагүй элдэб ушарта, мүн тоогто ороhон нойтон ороохо энэ түхеэрэлгээр хатаадаг байхаар түсэблэнэбди, — гэжэ Цырендаши Жапович хөөрэнэ. Энэнь тон зүб. Арга нөөсэнүүдээ дүүрэн хэрэглэхэ гэhэн колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй бодол мүнөө үе сагай эрилтэдэ хүрэмэ гээшэ ааб даа. Нүхэр Гумпыловтай тэжээл хоолдо гэжэ тусхайлагдаhан тоог соогуурнь ябажа, складуудта ороходомнай, үнгэрэгшэ жэлэй тарян олон таhагууд соо дүүрэн. Уданшьегүй шэнэ ургаса абалга эхилхэнь. Мүнөө хүрэтэр тэжээлээр дутамаггүй байhан тус ажахы жэл бүхэндэ, мүн табан жэлэйнгээ түсэб бүхыдэнь таряагаар дүүргээ гэжэ олон үгэгүйгөөр мэдэрхээр байба.

Хүдэриин дуулим дайдаар улаан машинын шадал соо табилуулан, нооhо хайшалалгын пункт, хүүгэдэй ажалай ба амаралтын лагерьнуудаар ябабабди. Хаанашье ерэхэдэ, шэнээр ажалаа зохёохо, шэнэ юумэ үрэтэйгөөр хэрэглэхэ гэhэн эрмэлзэл элеэр харагдаа hэн.

Цырендаши Жапович түрэл колхозойнгоо Хоолой нютагта түрэhэн, газар уhаяа, хүн зоноо тон hайн мэдэхэ, таниха хүн байба. Наhанайнгаа түлэг дунда ябаhан парторг ажал хэрэгтээ бэеэ үгэнги, хайшан гээл haa хүдэлмэри зүбөөр ябуулхаб, хүн зоной байдал улам hайжаруулхаб гэжэ үнн холын бододогшье, мүнөөшье бодожо ябадаг хүн байна.

Бидэ хоёрой хөөрэлдөөе таhалан, урдаhаамнай ерэжэ ябаhан «беларусь» трактор дохёо үгэн тогтошобо. Гахайн фермые даагша наhажаал эхэнэр тракторай кабина сооhоо яаралтайгаар гаража, үгтэхэ хоол тушаа зүбшэн хэлсэhэнэй hүүлээр, ажалдаа халирхайгаар хандадаг нэгэ нүхэр тухай асуудал табиба. «Хүнэй хүзүүн дээрэ» ажал хэдэг заримашуулые бригадада барихаанай дэмы гэжэ тоологдоо. Тэрэ хүн зоной зэргэдэ орожо хүдэлхэ, хубсалха, ажапууха дуратай haa, бодожо үзөөд, хүдэлхэ газараа өөрөө шэлэжэ олог лэ гэhэн hанамжада тэдэнэр ерэбэ. Үнэхөөрөөшье, өөрынгөө hэшхэлээр ерэжэ ороходоо, заяандаашье муугаар хүдэлхэгүй бшуу. Дуратай ажалдаа хүдэлхэдөө, хүн ехэ ашаг үрэ түйладаг гээшэ. Тэзд илангаяа залуушуул баалалтаар гэхэ гү, али дурагүйгөөр ажалда эльгээгдэхэдээ, удаан дадажа ядаха, hүүлэй hүүлдэ халирхай, залхуу зоной нэгэн болошодог. Заримдаа иигэжэ хүнэй hэшхэлэй гүнзэгые удалан, тэрээндэ түшэглэн ажалаа эмхидхэхэдэ hайн үрэ дүнгүүдые үгэдэг байна бшуу. Партийна эхин организациин секретариин иимэ гүнзэгыгөөр бодомжолон, сэдьхэлээ үбдэхөөн дуугаржа байхада, хүнүүд мэдээд лэ дэбжүүлдэг юм байна гэжэ hанажа hүүгаа hэм.

Улаан-Үдын хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэлэдхэдэг хүдөө ажахын техникум дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр удаан саг соо Хоолойн отделениие даагшаар хүдэлөө. Колхоз соогоо отделенеэрээ жэлhээ жэлдэ hайн үрэ дүнгүүдые түйладаг, хүн зоноо элсүүлэн хүдэлгэжэ, тэдэнэйнгээ тала хаража шададаг байхадань, коммунист Гумпыловые үнгэрэгшэ ноябрьда парткомой секретаряар hунгаа бэлэй.

Гэхэтэй хамта тус колхозой гэшүүд эршэ зориг ехэтэй, холые харадаг, хүнүүдтэй хүдэлжэ шадаха залуу мэргэжэлтэдые хүтэлбэрилхы тушаалнуудта дэбжүүлдэг юм байна. Колхозой ахамад зоотехник баhал залуу наhанай аад, ямар ухамайгаар ажалаа ябуулнаб. Колхозойнгоо правлени, парткомтой хамта хонидойнгоо нооhо хайшалалга эрхимээр үнгэргэжэ байхыень хаража баясаха хубида хүртөөбди. Хүнүүд байнал гэжэ эндэ суглуулангүй, тон hайнаар хайшалдаг хүнүүдые ойро зуура ажалhаань сүлөөлжэ асарhан байна. Тэдэнэр тус тустаа үдэртөө зуугаад хони хайшалдаг байгаа hэн. Адагынь 70 хони хайшална гэжэ ханада үлгөөтэй самбар дээрэhээ ойлгообди. Эрхим хайшашадай боргони болзорто hайн шанартайгаар хэhэн ажал алмалтатай байнгүй яахаб! Мүнөө нооhо хайшалжа байhан Н. Г. Кожевников Ехэ-Хүдэриин отделениие даадаг юм. Тэрэ оройдоол 32-той.

Гахайн фермые даагшатай уулзаhанайнгаа hүүлээр колхозой түб Октябрьский hуурин шэглээд, зуурандаа дайралдаhан гол гаталжа ябатарнай, нэгэ хазаар моритой хүн хуа тооhо бүрьюулан хүсэжэ ерэбэ. Н. Кожевниковэй орондо Ехэ-Хүдэриин отделениие даажа абаад байhан А. Бурлаков хоёруу моринойнгоо бүтүү жолоо гар соогоо шангаа адхан, ерэhэн ушараа парторгдо халуунаар хэлэжэ оробо. Үбhэшэдэй бригадын Сүхэ голой олтирог дээрэхи сабшалангдаа зөөхэ гэжэ түхеэрэд, мүрэнэй эрьедэ ошоходонь, урагша-хойшонь зөөжэ байдаг онгосын мотоор эбдэржэ, удаан сагта ажалынь haатуулхаар болоод байба. Талаан болоходоо, район запчастьда ошоод бусажа ябаhан гаражые даагша механигтаа тэндэ дайралдажа, тэрэ асуудалые дары шиидхэхэ даабари абаба.

— Хүн зонойнгоо hуудал байдал hайнаар хангахын тула саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байдагбди. Тэзд хюреэдэгдэhэн материалнууд ехэ дутадаг даа. Аяар Шэтын областиин Ямаровка hууриhаа, үгышье гэбэл Захааминай районhoo зөөнэбди. Хайшаашье ошоо haa, 400 километр болодог юм. Гэбэшье 2—3 гэр жэл бүхэндэ бодхоогдодог. Үнгэрэгшэ жэл шэнэ магазин барижа, ашаглалгада оруулаабди. Гадна жэлдээ хонидой 2 дал тушаагдадаг. Мүн багасагын заhабарилга саг үргэлжэ хэгдэжэ байгаа ааб даа. Тиимэhээ гартаа дүйтэй, шадабаритай 22 хүнhөө бүридэhэн тусхай барилгын бригада эмхидхэгдээ. Хүршэ ажахынууд булта хүбшэдэ участогтай, амар байдаг. Бидэ хэзээ нэгэтэ иимэ болохо аабзабди гэжэ найданаб, — гэжэ парторг хөөрэнэ. — Ажал хүдэлмэриин үедэ haалта хэхэгүйн тула түрэ найр парткомтой зүбшэн хэдэг болгообди. Тиихэдэнь партком тэрээнтэйнь танилсаад, хэрэгтэй haaнь, заhабари оруулаад батална. Тиигэжэ хамтын ажалдо haад тойбо татахаар бэшээр олоороо хэлсэжэ хэхэдэ, алишье талада таарамжатай.

Мүнөө үбhэнэй халуун үедэ сельскэ Советэй шиидхэбэреэр бүлэ бүхэн хамтын малда 2 центнер үбhэ бэлэдхэхээр уялгалагдаа. Харин үмсын машинатай хүнүүд энээн дээрэ үшөө 5 центнер, мотоциклтай хүнүүд 3 центнер нэмэжэ бэлэдхэхээр хараалагдаа. Тиихэдээ косилкын ябахаар сабшалан дээрэ бэлэдхэхэнь огто хоригдоо. Гансал бэрхэшээлтэй газараар, бургааhа модон соогуур бэлэдхэхээр эрилтэ табигдана. Энэ хэрэгтэ хабаадаагүй хүндэ нефтебазада машина, мотоциклдаа түлишэ хэхэ тусхай саарhан үгтэхэгүй. Эртэлжэ, саг соонь тэжээл бэлэдхэжэ шадаагүй haамнай, намарай хүдэлмэри зэргэшэхэ. Удахагүй тарян эхилхэ. Бүхы хүсэеэ гансал тэндэ хаяха хэрэгтэй, — гэжэ хөөрэхэ зуураа, Цырендаши Жапович хэрэгээр ерэhэн зондо харюусажа үрдинэ. Медицинын хүдэлмэрилэгшэ В. И. Тимофеев бэеынгээ муудаhан ушарhаа мэргэжэлээрээ хүдэлжэ шадахагүй болоо. Тиигээд парторгдо ерэжэ байдалаа хэлээд, хамтын ажалда бага, ехэшье haaнь хубитаяа оруулха, үмсынгөө мал үбhэтэй болгохо дуратай байhанаа мэдүүлбэ. Парторг бодожо үзөөд, үбhэнэй бригадада тогоошоноор ошохыень дурадхаба. Владимир Иннокентьевич баяртайгаар зүбшөөгөөд, хаана ошохо тухайгаа тодолжо, үшөө хөөрэлдэд гээд, урматай гаража ошобо. Түрүүлэгшын тушаалтай суглтань ажалаа ябуулжа байhан парторгдо айхабтар тухашаруу саг тудалдаад байгаа hэн. Алибаа хэрэгээр тохеолдожо болохо ямаршье асуудалда түргэн, зохисотой харюу үгэхэ, хэрэгтэй сагтань дары хэмжээ абаадхиха ёhотой ха юм. Илангаяа иимэ үедэ бүришье haa, ехэ анхарал хэрэгтэй, халташье удааруулжа болохогүи хэрэгүүд гарана бшуу. Хүдөө hууринай парторгдо, үнэниинь хэлэхэ болоо haa, унтатарынь ажал дүүрэхэ гэжэ байдаггүй байна.

Үргэн Хүдэри нютагтаа үндын тэнжээд, мүнөө хамтынгаа ажабайдал үшөө hайн болгохын тула хамсыгаа шуун оролдожо байhан залуу коммунист Цырендаши Гумпыловай ажалай амжалтануудые түйлахань лабтай.

Р-Ц. ЛХАМАЕВ.

ДОНБАССАЙ ХОЛЫН ХАРАА...

ДОНЕЦК. Донбассай шахтернууд жэгдэ hайнаар хүдэлжэ, жэлэй эхинhээ хойшо 100 миллион тонно нүүрhэ малтаба. Тиихэдэ 3,5 миллион тонноынь даабариhаа гадуур малтагдаа.

— 1990 он болотор ороной үнинэй энэ уурхайда нүүрhэ олзоборилго бага болохогүй юм, — гэжэ Украинын нүүрhэнэй промышленностиин министрэй орлогшо В. Полтавец ...

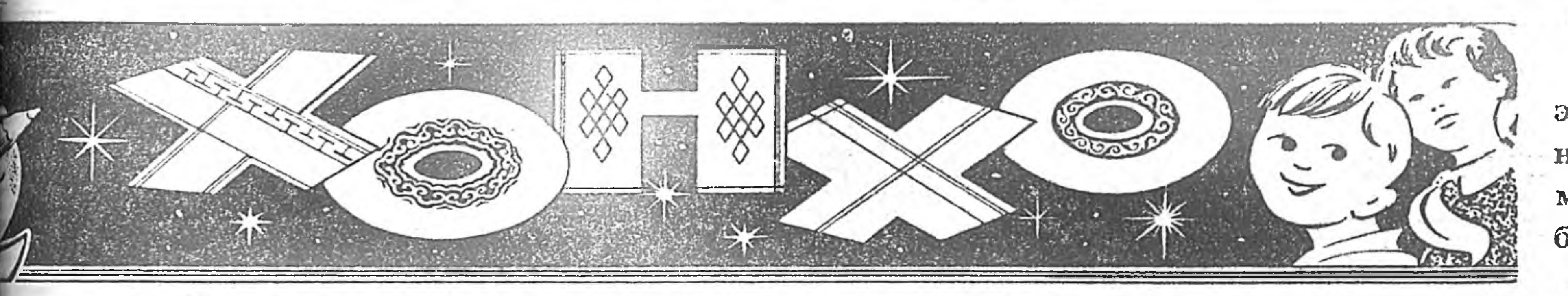

Хэжэнгын дунда һургуулиин эдир бэшэгшэдэй «Зүрхэнэй дуунууд» гэһэн нэгэдэлэй гэшүүдэй материалнуудаар энэ хуудаһан бүридхэгдэбэ

«ЗҮРХЭНЭЙ ДУУНУУД» ЗЭДЭЛЭГ ЛЭ!

нүүдэй һүлдые зохёолнууд соогоо дээрэ үргэн бэшэдэг Цырен Галановай нэрые бидэ мүн лэ ходо дурдадагбди. «Мүнхэ эрьесэ», «Саран-Хүхы», «Рэгзэмаа» гэһэн повесть нуудыень, Хэжэнгэ нютагаар болоһон үйлэ хэрэгүүдые зураглаһан «Хун шубуун» гэжэ романиинь манай һурагшад угаа һонирхон уншадаг юм.

Һанаад үзэхэдэ, «Зүрхэнэй дуунууд» гэжэ нэгэдэл буряад литературын, искусствын хүгжэлтэдэ өөрынгөө нэмэри оруулһан гэзшэ аабза. Юуб гэхэдэ, энэ кружогой гэшүүдэй дундаһаа СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной хэдэн гэшүүд ургажа гараһан байна ха юм. Тиихэдэ Буряадай АССР-эй арадай артистка Сэрэмжээ Уладаева, республикын габьяата артистнууд Виктор Самандуев, Чингис Гуруев, Доржо Сультимов гэгшэд баһал «Зүрхэнэй дуунуудай» нүлөөн доро хүмүүжэһэн гэжэ омогорходогбди.

«Зүрхэнэй дуунуудай» түрүүшын хэшээлнүүдые поэт Бата Базарон ябуулалсадаг, һайн зохёолнуудыень «Хэжэнгын колхозник» газетэдэ (редакторынь байгаа) толилжо урмашуулдаг байгаа гэжэ хуушанайнь гэшүүд мүнөө дурдадаг.

Буряад уран зохёолшодой аха захатан Х. Н. Намсараев Улаан-Үдэһөө, Ц. Н. Номтоев Яруунаһаа айлшалжа ерэхэдээ, кружогой гэшүүдтэй заатагүй уулзадаг, бэшэһэн юумэнүүдыень хаража, алдуу дутуунуудыень заажа үгэдэг байһан.

«Зүрхэнэй дуунууд» эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо томо уран зохёолшодой анхарал доро байгаа гэжэ тэмдэглэхэ эрхэтэй болонобди.

Мүнөө аха үетэнэйнгөө жэшээ шэнэ үеын эдир зохёолшод дагажа ябана. «Зүрхэнэй дуунуудай» бүридэлдэ мүнөө 21 гэшүүн тоологдоно. Тэдэнэр буряад хэлэ болон литератураяа ханамжатайгаар шудалжа, арадайнгаа аман зохёолой үнэтэ баялигуудтай танилсана, уран найруулгануудые, шүлэгүүдые өөһэдөө бэшэжэ туршана. Уран үгын мастернуудай зохёохы ажалда зорюулагдаһан үдэшэнүүдые, эдир бэшэгшэдэй олимпиада болон конференцинүүдые үнгэргэхэ талаар нэгэдэлэй гэшүүд баян дүршэлтэй болонхой.

Жэшээлбэл, республикымнай зохёолшодой аха захатан, Социалис Ажалай Герой Ц. Номтоевой 75 жэлэй ойдо зорюулагдаһан үдэшые нэгэдэлэйхид өөһэдынгөө хүсөөр эмхидхээ. Буряад совет литературын үндэһэ һуури табилсагшадай нэгэн, оюун бэлигтэ зохёолшо Жамса Тумунович Тумуновай дурасхаалда зорюулагдаһан үдэшэ хэды зохидоор үнгэрөө гэшэ һэм! Ямар һонин материалнууд, элидхэлнүүд сугларагшадай анхаралда дурадхагдааб! Иимэ үдэшэнүүд һурагшадай мэдэсые үргэдхэдэг, ухаан бодолыень хурсадхадаг, хэлыень баяжуулдаг байна.

Хоёр хэлэндээ тоти, юумэ ехээр уншадаг, ородооршье, буряадаарше найруулгануудые бэшэжэрхидэг үхибүүд манда олон. 10-дахи «А» классай һурагша Лариса Аюшеева, 9-дэхи «А» классай һурагшад Баяр Бадмаев, Володя Ширапов гэгшэдэй шүлэгүүд, багахан рассказууд районой «Хэжэнгын голь» газетэдэ, һурагшадай ханын газетэнүүдтэ нэгэнтэ бэшэ толилогдоһон байха. 8-дахи «Б» классай һурагша Оюуна Цыренжапова богонихон уянгануудые зохидоор бэшэдэг.

Нютагайнгаа үндэр наһатайшуулда үльгэр, онтохонуудые хөөрүүлжэ, уран хурса оньһон үгэнүүдые, таабаринуудые хэлүүлжэ, нэгэдэлэйхид сэнтэй ехэ материал суглуулна. Тэрэнээ уран гоёор шэмэглэжэ, планшедүүд болгоод, «Алтан мэтэ арадай зохёол» гэһэн суглуулбаридаа оруулдаг заншалтай. Урданай дуунууд, оньһон үгэнүүд, юрөөлнүүд, таабаринууд дурдагдаһан планшедүүд соо бэшэгдээд, хүүгэдэй, багшанарай һургуулида ерэһэн айлшадай халуун һонирхолые татажа байдаг юм.

Эдир бэшэгшэд бултадаа сугларжа, найруулһан зүйлнүүдээ зүбшэн хэлсэдэг, эрхим гэгдэһэн зохёолнуудаа районойнгоо газетэдэ толилуулхаар зууршалдаг гуримтай.

Хоца Намсараевич Намсараевай зохёохы ажалда зорюулагдаһан зал-музей, һургуулидамнай бии юм. Суута зохёолшын түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэгэдэлэйхид нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахаяа бэлдэхэ зуураа, тэрээхэн залаа шэнэ материалнуудаар хэнгана, уран гоёор шэмэглэнэ.

Үхибүүд гэзшэ гайхалтай үүсхэлшэд. Хэрэод жэлдэ һургуулида багшалһаншье һаа, шабинарайнгаа энэ һайхан шэнжэдэ гайхажа ханадаггүйб. Яһала олон жэл соо «Зүрхэнэй дуунуудые» хүтэлбэрилнэб — нэгэтэшье тэрээнһээнь хэшэржэ үзөөгүйб. Үхибүүд намда туһална, алишье сагта дэмжэнэ ха юм. Мүнөө сагта залуушуул буряад хэлээ муугаар мэдэдэг болоо гэлсэнэбди. Тиимэ юумэн боложошье байгаа бэзэ. Зүгөөр «Зүрхэнэй дуунуудай» эдир гэшүүдтэй танилсабал, түрэл хэлэеэ хүгжөөн баяжуулха хүнүүдэй ургажа ябаһанда этигэхэтнай лабтай. Иимэ нэгэдэлнүүд нютаг бүхэндэ бии гэзшэ. Тэдэнние дүмэн хүгжөөхэ, гэзшэ бултанаймнай нангин уялга болоно. Һурагшадай зохёохы эдэбхиие хүгжөөхэ хэрэгтэ һургуулиин реформо, партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүд соо онсо анхарал хандуулагдана ха юм.

Р. ТУНЖИНОВА,
Хэжэнгын дунда һургуулиин буряад хэлэнэй ба литературын багша, эдир бэшэгшэдэй «Зүрхэнэй дуунууд» гэһэн нэгэдэлые хүтэлбэрилэгшэ.

БУРЯАД ОРОН

Дуулим уужам дэлхэйдэ
Дурсаха шиниин гансаш даа.
Дэлгэр уужам зүрхэнһөө
Дуугаа шамдаа зорюулнаб даа.

Сэлгеэхэн сэсэгтэ таладаа
Сэнгэн, хүхин ябанаб даа.
Сарюун улаан зүрхэнһөө
Солыеш дуудаи магтанаб даа.

Бушуу түргэн Худамни
Бурьялан хойшоо урдаал даа.
Буурал Буряад оромни
Баяртай съездээ угтаал даа.

Баяр БАДМАЕВ,
9-дэхи «А» классай һурагша.

ТҮРЭҺЭН ДАЙДА

Хонгор һайхан дайдадам
Хонгёо дуунууд зэдэлнэ
Хүнэй сэжэ зүрхэн соо
Сэлмэг нараар мандана

Түрэһэн һайхан дайдадам
Түрүү зүнүүд олон юм
Түрэл нютагайм ажалшад
Үнэр баян һуудаг юм.

Баярма РИНЧИНОВА,
9-дэхи «А» классай һурагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ЗҮРХЭНЭЙ ДУУНУУД» НЭГЭДЭЛЭЙ ЭДЭБХИТЭЙ ГЭШҮҮН, 8-дахи КЛАССАЙ ҺУРАГША ОЮУНА ЦЫРЕНЖАПОВА ШҮЛЭГӨӨ УНШАЖА БАЙНА.

СУУТА ЗОХЁОЛШЫН ЗОГДООГҮЙ ШОГ ШҮЛЭГ

дэрэлгын хүдэлмэри эршэтэйгээр ябуулна, Нютагай хүндэтэй зоной нэгэн, ажалай ветеран Аюржана Молонович Молоновой суглуулбари сооһоо тэдэнэр Х. Н. Намсараевай толилогдоогүй шог шүлэг олоһон байна. 1926—1927 онуудта Хоринн тарлашан-залуушуулай һургуулида һуража байхадаа, А. М. Молонов энэ шүлэгые ноябриин 7-ной һайндэртэ уншаһан юм. Тэрэ үедэ тус һургуулида багшалһан Х. Н. Намсараев энэ шүлэгөө шабидаа дамжуулһан байгаа хаш.

* * *

болоод байтараа,
Хоёр жэл болобо гү? Хориин
семилеткэ ерэхэдэм,
Эжымни таалажа гэгдээ һэн,
Эсэгэмни хүрэжэ ерээ һэн.
Яяр сагаан моринёо шарбуулһаар,
Доогуур гэгшын бүһэтэй, дорюун
гэгшын абаритай,
Һаари гэгшын бүһэтэй, даари
гэгшын хүлтэй,
Худоо нютагай, худэһэн дэгэлтын
хүбүүн ерээ бэлэйб.
Нэгэдэхи класста орожо,
нэгэ жэлдэ һураад,
Хоёрдохи класста орожо,
хуушан шаби болоо һэм.
Һураха бүрээ һониитой болоо бэлэйб,
Хараха бүрээ хабатай болоо бэлэйб,
Нигээд байхадаа бүхэдэлхэйн
хуонехал бүтээлсэхэ,
Бүгэдэ дэлхэйн коммунизм
байгуулалсаха,
Уггажа абаха улаан баатар,
Халажа абаха хатуу зоригто,
Худөө нютагай хүсэн, худэһэн
дэгэлтын хүбүүн гээшэб!

БИДЭ ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨБДИ

Манай ороной ажалшад дэлхэйн бүхы арадуудтай эбтэй һайн байха гэжэ оролдодог гээшэ.

Эб найрамдалай, энхэ амгалан байдалай түлөө замби түбиин һайн һанаата бүхы зоной ябуулжа байһан тэмсэлдэ бидэ, үхибүүд мүн лэ оролсонобди. «Американ ракетэнүүдые Европоһоо гаргагты! Сэрэгэй баазануудай орондо—һургуулинуудые!» — гэжэ бүмбэрсэг дэлхэйн олон миллион хүнүүд нэгэн дуугаар дурадхана. Энэ уряаень манай һургуулиин һурагшад үнэн зүрхэнһөө дэмжэжэ, эб найрамдалай хэрэгтэ туһа нэмэри болохоор бүхы юумэ хэнэ.

Олон зоной хабаадалгатай митингнүүд, ярмагууд, макулатура болон түмэрэй хаядаһа суглуулга, дэлхэйн олон ороной үхибүүдтэй харилсаа холбоо тогтоолго — эдэ мэтын хэмжээ ябуулганууд амгалан байдалые хамгаалгын хэрэгтэ бидэнэй оруулһан хубита болоно гээшэ. Жэшээлбэл, өөһэдынгөө гараар урлаһан зүйлнүүдээ ярмагта худалдаад, олоһон 35 түхэриг мүнгэөө манай классайхид Эб найрамдалай совет жасада эльгээгээ һэн. Һургуулиимнай бусад олон һурагшадай янза бүриин хүдэлмэри хэжэ олоһон мүнгэн баһал тиимэ адрессаар эльгээгдэһэн байха.

Агууехэ Илалтын 41 жэлэй ойдо зорюулжа, «Дайнай газарһаа ерэһэн шүлэгүүд» гэһэн үдэшые аха классуудай һурагшад һаяшаг үнгэргөө. Дайнай халуун газарһаа буряад нютагай хүбүүдэй гэр руугаа эльгээһэн бэшэгүүд, мүн шүлэгүүд, рассказууд тэрэ үдэшэ уншагдаа. Бидэндэл адли эдиршүүлэй амгалан сагта һураха, дэгжэхын түлөө эсэгэнэрнай халуун шуһаяа, нагаса абгайнар, эжынэрнай хара хүлһэеэ адхажа тэмсээ гэжэ хэзээдэшье мартаха ёһогүйбди. Дурсагдаһан үдэшэдэ хабаадаһан хүн бүхэмнай энээн тушаа халуунаар тэнгариглаһан байна.

Бидэнэй гол уялга хадаа эрхим һуралсал болоно. Эрхим һайнаар һуража, эрдэм ехэтэй хүнүүд болобол, эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ дабшахамнай сохом лэ.

С. СОДБОЕВ,
9-дэхи «А» классай һурагша.

ҺЭШХЭЛ

(Найруулга)

Манай гэрэй хорёо соо хүхюутэй наадан ходо боложо байдаг. Футбол наададагбди. Бидэниие хаража һуудаг хүн — гансал доходон Дамба үбгэжөөл. Энэ хүн тухай манай олон байратай гэрэйхид ехэ юумэ мэдэхэгүй. Энэ хүн уушханай ханиадатай гээд зарим нэгэн хэлсэдэг.

Нэгэтэ наадан дүүрэхэлээр, Коля майкаяа үмдөөд: — «Эй, Дамба үбгэжөөл, хэр һуунат, нохой хазаа гү? Һаа-һаа-һаа! — гээд шангаар энеэшэбэ. — Уржадэр болоһон ушараа һанана гүш? Һаа-һаа-һаа! Хажуугаарнь би адли бололдон энеэсэгээбэб.

Гэнтэ Дамба үбгэн тулгуураа абажа шэдээд, үлэһэн гансаа тулгуураа бариад, минии эрьюулбэ. Би гэнтэ мэдэхэдээ, гурбадахи дабхарта гаршаһан байбаб. Дороһоо хүндэ ханиадан, тулгуурай тос-тос гэхэнь дуулдана. Гэнтэ нэгэ хүндэ юумэн унашаһан шэнги болобо. Би хэршье айгаа һаа, доошоо түргэн буубаб. Дамба үбгэжөөл гэшхүүр дээрэ һуунхай хүндөөр амилжа, хэр-хэр ханяажа байба. Тулгуурынь тээ доро хэбтэбэ. Юушье дуугарангүй, тулгуурынь асаржа үгэбэб. Дамба үбгэжөөл нам тээшэ хараад: «Наашаа һуу, би хазадаггүйб... Ши... хүбүүн, намайе ямар ехээр гомдохооһоноо ойлгоногүйш. Шагна, би бүхы наһаараа доходон ябаагүй хүм. Тиихэдэ залуу, айхаяа мэдэхэгүй ябааб. Совет засагай түлөө семеновецуудтай шангаханаар лэ тулалдаабди. Олон нүхэдыемнай тэдэ хороогоо һэн даа. Шархатаһан командирые госпиталь абаашаха захиралта Василий Ромашкин гэжэ залуухан сэрэгшэ бидэ хоёрто үгтэһэн юм. Түрүүшээр яһала һайн ябаабди. Тээд нэгэ дабаанай үбэртэ ябахадамнай, хазаар моритой, буутай хүнүүд эндэ тэндэһээмнай гаража ерээ. Васяа бидэ хоёр һомонойнгоо дүүһэтэр буудалдаабди. Тээд эндэшье би бүтэн гараабаб. Фронт ошожо ябаһан улаантанай морин сэрэгшэд бидэниие абараа. Зүгөөр Васимни тэргынгээ сахаригай хажууда унашоод хэбтээ һэн. Нюргандаа хүндөөр шархатаһан аад, тэнхэ тамираа алдатараа намдаа юушье хэлээгүй ха юм. Минишье баруун хүлһөө шуһан шэжэгэнэжэ байһан юм. Командираа госпитальдо асараабди. Тэндэ врачтой хөөрэлдэжэ байтараа, мэдэрээ алдаа хүм. Госпиталиин палата соо һэгээ ороob. Хүлни биинтээр хэдэн дабхараар ороогдонхой байгаа... Дайнай газарай хүйтэ нойтон соогуур ябажа, уушханай ханиадатай боложо ябаһамни тиихэдэ элирээ. Мэдээгээ алдахадам, хоолойһоом шуһан ехээр гараһан юм,— гээд Дамба үбгэжөөл аниргүй һууд гэбэ. — Наһан соогоо үхибүүдые хургаараашье дайраагүй хүм. Хүбүүн, өөрһөө аха хүнүүдые хүндэлжэ ябаха хэрэгтэй. Энээниие ши ойлгожо яба. Һэшхэл байха ёһотой, — гэжэ хэлээд, Дамба үбгэжөөл хэр-хэр ханяаһаар, тулгуураараа бэеэ һэнжэгыдэн, байрынгаа үүдэн тээшэ ябашаба.

Үбшэн, үндэр наһатай энэ хүн тухай нилээд бодолгото болоод байнам. Нюдэндэм харагдахадал гэнэ: залуу, сэбэр, хүхюутэй, зүүн хажуудаа һэлмэ зүүнхэй, баруун гартаа таба һүрэдэг винтовкотой Дамба хүбүүн...

Залуу наһаяа хүндэ байлдаанда, арад зоной зол жаргалта байдалай түлөө тэмсэлдэ зорюулһан хүнүүдые хүндэлхэ гэжэ гэртэхимнай, багшанарнайшье захидаг бэлэйл. Яаба гэзшэбибди? Тоомоо таһарангүй, аха заха зоной үгөөр ябаха, хүниие баһаха, доромжолхогүй гэжэ мэдэжэ байһан аад! Иимэрхүү бодолнууд сэдьхэлыемни удаан зоболоо. Нүхэдөөрөө хамта энэ үбгэжөөлдэ түлөөнь хахалдаг, уһа асардаг болообди. Һэшхэл гэжэ байха ёһотой гэһэн үбгэнэй үгэнүүд ухаандамнай мартагдашагүй бүхөөр хадуугданхай.

Володя ШИРАПОВ,
9-дэхи «А» классай һурагша.

СЭСЭГҮҮД

Булжамуурта һайхан
талада
Баяртай сэнгэн ябанаб
Хүхэ, улаан
сэсэгүүдээр
Хөөрхэн малгай гүрэнэб.
Баян талым сэсэгүүд,
Үргэн дайдым сэсэгүүд,
Дулаан нара харанхай,
Дуулана хөбөртэй намтай.

Оюуна БАТОЦЫРЕНОВА,
7-дохи «А» классай
һурагша.

БАЙГААЛ

Буурал Байгал
баабаймнай.
Үндэр хабсагай хадыеш
Үлэн долгин сохино
Мүнхэ тунгалаг үһыеш
Мүнгэн омоли
сагаалжуулна.

Баяр БАДМАЕВ,
9-дэхи «А»
классай һурагша.

... ТАЙМ ДОМОГ

Худанайм эрьедэ
...аг бии —
...анхилһан
...тэ.
...эг, набшаһата талаарнь
...гэн ябахадам зохид лэ.
...эр һайхан агаараарнь
...илан ябахадам зохид лэ.
...й басагадаараа
... суурхадаг.
...аша хүбүүдээрээ
...огорходог.

Лариса АЮШЕЕВА,
10-дахи «А» классай һурагша.

УРАН ГАРАЙ НУГАЛБАРИ ГАРГАН

Уншаһан номдоо, шагнаһан үльгэр, онтохондоо иллюстраци-зурагуудые нэгэдэлэй гэшүүд урлаха дуратай. Жэшээлбэл, 9-дэхи «А» классай һурагша Туяана Галсанова Абай Гэсэрэй арюухан хатан Алма Мэргэнние үнгын шэрэ будагаар зураад, редакцидамнай эльгээгээ һэн. Туяанатай суг һурадаг Очирма Дашацыренова «Сэсэн хүүхэн» гэһэн арадай мэдээжэ онтохоной удхаар зохидхон зураг зураһан байна. 5-дахи «А» классай һурагшад Баяр Эрдынеев, Цыпилма Галсанова гэгшэд баһал үнгэтэ зурагуудые манда эльгээгээ. Нэгэдэлэй гэшүүдэй урлаһан зурагуудые уншагшадайнгаа анхаралда дурадханабди.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. «Аламжа» — Д-Р. Батожабайн «Торигдэһэн хуби заяан» гэһэн трилогидо 9-дэхи «А» классай һурагша В. Шираповай хэһэн иллюстраци. 2. «Аламжа мэргэн» 5-дахи «А» классай һурагша С. Дамбаевай зураг. 3. «Шадамар Шалхагар хоёр» гэһэн арадай онтохондо 9-дэхи «А» классай һурагша С. Балдановагай зураһан эскиз.

ТААБАРИНУУД

Шабар дээрэ шабганса
түрэбэ,
Уулзаһан хүн уйлаад
ошобо.
(Һонгино).

Бүтын шагай булаатай,
Бүгжагар модон
хадхаатай.
(Тибһэн).

Ябаа, ябаа — ябадал
һайхан.
Ягаахан утаһанай
Эрмэл һайхан.
(Һолонго).

Байгаа хадын эбэртэ
Бүтын шагай булаатай.
Бодожо, мэдэжэ таагаа
һаа,
Буурал мориһоо буужа
үгэхэб,
Булган дахаяа танлажа
үгэхэб.
(Эхэ соохи үхибүүн).

Хүнды соогуур гүйһэл
мэргэн
Ходорон ошоод онодог
мэргэн
(Буугай тобшо).

ОНЬҺОН ҮГЭНҮҮД

Аха дүүнэр эбтэй һаа
Абдаршье алтан хэрэггүй

Баабайн һайгаар ажалда
һураха,
Багшын һайгаар эрдэмдэ
һураха.

Саарһан дээрэ нэрэсэ
үлээхэ,
Саһан дээрэ мүрөө
үлээхэ.

Үнэн үгэ арсаланһаа
хүсэтэй.

Хубсаһан бэеын шэмэг
Эрдэм ухаатай шэмэг.

Эрэ хүн нүхэртөө
Эсэгэ хүн хүбүүндээ

Шамарланхаар шанга
адха
Голонхаар голыень бари.

Кружогой гэшүүд нютагай зонһоо суглуулжа бэшээ.

Үндэр ехэ тэнгэри доро,
Үлгэн ехэ дэлхэй дээрэ
Үндэр бэхи бэетэй
боложо,
Үргэн дэлюун сээжэтэй,
Эрдэм ном шудалжа,
Эрхим түрүү боложо,
Олон газараар ябажа,
Улад зоноо ударидажа,

ҮРЕЭЛ

Урма зоригтой ябахатнай
болтогой!

5-дахи «А» классай һурагша ДОРЖИЕВА Намсалма өөрынгөө хүгшэн эжы АНАНДУЕВА Цырен-Дулма Анандуевнаһаа бэшэжэ абаба.

АРАДАЙ ДУУНУУД

ТЭМЭЭНХЭН СУМБАЙТАЙ САБИДАР

Тэмээнхэн сумбайтай
сабидарайнгаа
Тэгүүлэн бугахыень
хайрланам,
Түрэһэн эжы, абынгаа
Тэбэрии хэлэһыень
хайрланам.
Алагхан сумбайтай
сабидарайнгаа
Алгад бугахыень
хайрланам.
Хайрата аба эжынгээ
Аргадан хэлэһыень
хайрланам.

АРДАГАЙМ ДҮРБЭН ТАБГАЙЕ...

Ардагайм дүрбэн табгайе
Алтанхан дэлхэй үргүүжэ.
Алдуутай ябадалаар ябаа
һаам
Аханар дүүнэрни
харалсуужа.
Хотогоройм дүрбэн
табгайе
Хонгорхон дэлхэй
үргүүжэ.
Хорёодхон наһанайм
ябадалые
Хурайха, хээтэйм
харалсуужа.

Ушхайта тосхондо ажаһуудаг 68 наһатай Дымбрылова Санжид Дылгыровнаһаа 8-дахи «А» классай һурагша Дамбаев Цырен бэшэжэ абаба.

ХҮЛЭГ ТУХАЙ

Хүлэг түрэһэн
моринойнгоо
Хүлыень олгуулжа
ябуужам даа
Хүрьһэтэ дэлхэй дээрэ
түрэһэн хойноо
Хүгшэртэр наһанайнгаа
ябуужам даа
Агта түрэһэн моринойнгоо
Амыень олгуулжа
ябуужам даа
Алтан дэлхэй дээрэ
түрэһэн хойноо
Алдартар наһанайнгаа
ябуужаб даа.

Хүхэ-Добо тосхондо ажаһуудаг 79 наһатай Ринчинова Цырен-Жал Очировнаһаа 8-дахи «А» классай һурагша Балданова Сэсэг буулгаба.

ШУЛУУН СООГУУР ШУРЬЮУЛАНХАЙ

Шулуун соогуур
шурьюуланхай
Шуранхан жороотой
боро улаахан
Совет хуули
мандууланхай
Суута Ленин багшамнай
Хагдан соогуур
шурьюуланхай
Хатартай жороотой боро
улаахан
Коммунис парти
мандууланхай
Хайрата Ленин
багшамнай.

Улзытэ һууринда ажаһуудаг 71 наһатай Мункуева Дулмаһаа 10-дахи «А» классай һурагша Бадмаева Баярма буулгаба.

hурагшадай зунай амаралта

ҮДЭР БҮРИ hОНИРХОЛТОЙГООР

Дээдэ-Онгостойдо оршоhон пионернүүдэй «Салют» гэжэ лагерьта гурбадахи сезон түлэг дундаа. Хурамхаанай, Ивалгын районуудhаа, Онохой ба Заудинск станцинуудhаа — юрэдөө, республикымнай нютаг бүхэнhөө гэхээр 400 шахуу хүбүүд, басагад эндэ амаржа байна.

Тэдэнэр 24 үдэрэй туршада амархадаа, өөртөө аша туhатай олон юумэндэ hуража, хэжэшье үрдидэг. Энэшье удаа амаржа байгшад ехэ түсэбүүдтэй. Бидэнэй ябаhан үдэр «Онтохоной үдэшэдэ» хүүгэд бэлдэжэ байгаа hэн. Отряд бүхэн өөhэдынгөө буланда сугларанхай: нэгэ зариман хэлэхэ үгэеэ сээжэлдэжэ, нүгөөдүүлынь хубсаhа хунар бэлдэжэ, ехэл туха сүлөөгүй hуухыень харахада, урмашамаар hэн.

Улаан-Үдын багшанарай училищиин hурагшад эндэ вожатануудаар хүдэлнэ. 2-дохи отрядай вожата Елена Сарбасоватай уулзажа хөөрэлдэбэб.

— Үхибүүдтэй дүтөөр харилсан практика гарахада, намда ехэ туhатай, ерээдүйм ажалда ехэ хэрэгтэй байна,— гэжэ Е. Сарбасова хөөрэнэ.— Баргажанай Адагай дунда hургуули дүүргээд, багшанарай училищида ороо hэм. Тэрэнээ дүүргэжэ, түрэл hургуулидаа багшалха хүсэлтэйб. Хүүгэдтэ дуратай байлга мүнөөнэй багшын гол шэнжэнүүдэй нэгэн гэжэ тоолоноб.

Бидэнэй хөөрэлдэхэ үедэ футболой талмай дээрэ шуугаатай болобо. Бүмбэгын «пуспас» гэхэ, «Вася, наашань!», «Тогтоо, тогтоо!» гэхэ мэтын абяанууд соностоно. Тэдэнэй наадажа байhан газар руу дүтэлхэдэм, гүйлдэжэ халуудашаhан хүбүүд модоной hүүдэртэ хорожо, вожатынгаа зүбшэл заабари дуулажа байба.

Ж. ХАЛБАЗЫКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Пионервожата Е. Сарбасова. 2. hүүдэртэ hэрюун.

Авторай фото.

hурагшад зунай амаралтын үедэ ажалай ба амаралтын лагерьта хүдэлмэрилжэ, колхозууд, совхозуудта ба бэшэшье эмхи зургаануудта ехэ хэн туhа хүргэдэг hайхан заншалтай гээшэ. Тэдэниие ажал хэжэ hургаха, дунда hургуули дүүргэхэдээ, хүн бүхэн тусхай мэргэжэлтэй байха тухай гол

ОРОЛДОСЫН ХҮСЭНhӨӨ

шухала зорилгонууд hургуулиин реформо соо хараалагданхай.

Манай районой hургуулинуудай hурагшад мүн лэ ажалай ба амаралтын лагерьнуудта оролдосо ехэтэйгээр ажалланад. Жэшээлхэдэ, Хориин нэгэдэхи дунда hургуулиин hурагшад «Бурятводстрой» нэгэдэлэй газар дээрэ хоёрдохи жэлээ лагерь эмхидхэжэ, огородой ургамалнуудые ургуулна. Энэ жэлдэ тэдэндэ хоёр гектар элдүүрилэгдээгүй шэнэ газар дамжуулан үгтэhэн юм. Тиимэhээ үхибүүд энэ газараа оролдосотойгоор элдүүрилжэ, хартаабха, куузику, капуста гэхэ мэтые тариhан байна.

Тус ажалай ба амаралтын лагерьта долоодохи классуудай hурагшад июниин 16-hаа ажаллажа эхилээ. Багша Н. К. Аносова тэдэниие ударидан хүтэлбэрилhэн байна. Харин мүнөө хоёрдохи ээлжээндэ багша М. Б. Гомбоевагай ударидалга доро 11 hурагшад ажаллажа байна. Анжела Усова бригадираар томилогдонхой. Ехэ бэрхэ, нүхэдэйнгөө ажал зүбөөр эмхидхэдэг, тэдэндээ хүндэтэй байhаниинь hайшаалтай. Эдэнэр бүгэдэ оролдосотойгоор, хүсэл ехэтэйгээр ажалланад. А. Усова, С. Дёмин, З. Гомбоев, К. Стукова, С. Павлов гэгшэд нүхэдэйнгөө дунда бэрхэ ажалаараа онсо шалгарна.

Ажалайнгаа хэды хүндэшье hаань, бэрхэшээлhээ айнгүй hурагшад үдэр бүхэндэ ехэ оролдолго гарган, тарималнуудаа харууhалнад: уhална, үбhэ урмэдүүлынь түүнэ.

«Бурятводстрой» нэгэдэлэй агроном В. В. Павлов hурагшадай hайн аха нүхэр болонхой. Юуб гэхэдэ, энэ нүхэрнай hурагшадтай нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилсэ ябуулна. Тэрэ үхибүүдтэй элдэб hонин хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, хэжэ байhан ажалдань зүбшэл заабари хэлэжэ, туhалдаг байна. Ажалайнгаа забhарта амаржа байхадаа, үхибүүд элдэб спортивна мүрысөөнүүдые үнгэргэжэ, номуудые, газетэ уншана.

Хамтын суглаан дээрэ хоёрдохи ээлжээндэ хүдэлжэ байhан hурагшад нэгэ үдэрэйнгөө салингые Чернобылиин туhаламжын фонддо эльгээхэ гэhэн шиидхэбэри баталан абаба.

hурагшад «Бурятводстройн» ОРС-ын столоводо ехэ hайнаар эдеэлдэг байна. Гансал гурбан модоной газарта ябажа хүдэлхэнь хүндэхэн юм. Юуб гэхэдэ, тус нэгэдэл үхибүүдэй байрлаха байрын гэркэ дүүргэзгүй байшоо. Энэ ушар hурагшадай ажалда hаад ушаруулна. Тиигэбэшье үхибүүд энээниие бэрхэшээл гэнгүй, оролдосотой hайнаар хүдэлжэ байна гэжэ тэмдэглэхээр.

Н. НАНЗАТОВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Хориин район.

— Эрхүүгэй эдир харагшын театрай «Яларыш, яларыш, минии одон» гэhэн зүжэгтэл адли зүйл үшөө хэзээдэшье хараагүйб,— гээд Великобританиhаа ерэhэн. Хүүгэдэй болон эдиршүүлэй театрнуудай уласхоорондын нэгэдэлэй гэшүүдэй нэгэн Шон Хеннеси мэдүүлhэн юм хэдэг. Тус нэгэдэлэй Генеральна ассамблейн үедэ Москвада бусад олон зүжэгүүдэй тоодо сибириинхидэй энэ зүжэг харуулагдажа, тэрээндэ хабаадаhан бүхы хүнүүдэй — 40 ороной түлөөлэгшэдэй hанаа сэдьхэлые хүлгөөhэн байгаа. Зүжэг дотор табигдаhан бултанда дүтэ асуудалнууд, Эрхүүгэй ТЮЗ-эй хүтэлбэрилэгшэ Вячеслав Кокориной харуулhан удха түгэлдэр режиссура hонирхол үүсхэhэн байгаа.

Кокорин өөрөө зүжэгэй герой — Искремас гэжэ нэрэтэй режиссерто ехэ адли юм. Агууехэ Октябриин революциин hүүлээрхи хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ Искремас ажаhууна, ажабайдалтай таhалгаряагүй холбоотой шэнэ искусство тухай hанаандаа сэдьхэнэ. Үгы, искусство ажабайдалые дабтаха ёhогүй гэжэ тэрэ тоолоно. Искусство хадаа ажабайдалда эдэбхитэйгээр оролсохо, харагшадай урма зоригые бадаруулха ёhотой. Искремас энээнэй тулада шэнэ арга хэрэгсэлнүүдые бэдэрнэ. Вячеслав Кокорин өөрынгөө зүжэгүүдтэ баhал иимэ зохёохы ёhоор хандадаг, хүн бүхэндэ искусствэдэ заатагүй өөрынь одон байха ёhотой гэжэ тэрэ тоолодог.

...Дүрбэн жэлэй саада тээ Эрхүүгэй эдир харагшын театр хүшэр хүндэ байдалда байhан юм. Театрай зүжэгүүдынь угайдхадаа / өөрынгөө городтошье hонирхол үүсхэхээ болиhон, hургаал заahан, зугаа наада гаргахые оролдоhон, hонигүй байhан юм. Зал соохи харагшадай сценэ дээрэхи актернуудhаа нэгэ

ЭРХҮҮГЭЙ ХҮҮГЭДЭЙ ДУРАТАЙ ТЕАТР

бага олон байха ушар үсөөн бэшэ hэн.

Вячеслав Кокориной театрай ахамад режиссер болоходо, театртахи, байн байн харагшадай залдахи байдал хубилаа hэн (харагшын дура сэдьхэлые татахын тула саг хэрэгтэй ааб даа). Мүнөө Эрхүүгэй эдир харагшын театрай премьеранүүдтэ бусад городуудhаа айлшад ерэдэг болонхой. Москваhаа, Ленинградhаа шүүмжэлэгшэд ерэдэг. Нёдондо жэлдэ Германиин Демократическа Республикаhаа бүлэг театральна шэнжэлэгшэд ерэжэ, зүжэгүүдые, репетицэнүүдые хараhан, Кокориной хүдэлмэриин онол аргануудтай танилсаhан юм.

Тэрэ өөрөө Сибирьтэ түрэhэн, Ленинградта театральна hуралсал абаhан, Сибириин болон Алас-Дурнын хизаарай театрнуудта хүдэлhэн тула режиссерой бага бэшэ дүй дүршэлтэй болоhон хүн.

— Театр бүхэн өөрын, онсо хэлэтэй байха ёhотой,— гэжэ Вячеслав Кокорин hанамжаяа хэлэнэ. Тиин эндэ шиидхэгдээгүй асуудал бии. Гансашье актернууд, режиссернууд, сценографууд бэшэ, харин харагшадшье иимэ хэлэтэй байха зэргэтэй бшуу. Бэшээр hаа, тэдэнэртэй хөөрэлдэхын аргагүй. Энэ асуудалые яажа шиидхэхэб? Бултанда ойлгосотой байхын тула зүжэгүүдээ зорюута бэлэн мүрөөр бүтээхэ, харагшадта дадахые оролдохо гү? Али искусствые гүнзэгыгөөр ойлгодоггүй хүнүүд тухай hанаагаа табингүй, имагтал бэлэдхэлтэй харагшада зүжэгүүдээ зорюулалтай гү?

Иимэ эрхэ байдалда хүүгэдэй театрайхид нэгэ зүб зам олонхой: харагшадаа бага балшарhаань бэлдэжэ эхилнэбди. Багашуул гэхэшэ бүхы юумые мэдэхэ, ойлгохо хүсэл эрмэлзэлтэй байдаг, үхибүүниие hайн hайхан сэдьхэлтэйгээр, зүрхэ зоримгойгоор hургаха, ерээдүйн «бэлэдхэлтэй» харагшадые бүридхэхэ гэжэ бидэ оролдонобди.

Жэшээнь, эгээл багашуулда зорюулагдаhан манай «Үргөөhэн» гэжэ зүжэгые абажа үзэе. Ямар ядуу юм даа, Эрэ тахяагай hүүлые юундэ эрээн мараан пулаадаар хэбэ гээшэб гэжэ зарим түрэлхид ойлгодоггүй. Харин багашуулай хоорондоо наададаг шэнгеэр театрта наадана гэжэ тэдэнэр мэдэрдэг. Тиин хэрбээ иимэ зүжэгэй hүүлээр ямар нэгэн үхибүүнэй иимэ hүүл хээд, Эрэ тахяае hажаажа ябаа hаань, энэмнай манай hургаhан хүн болоно. Эрхүүдэ манай театрhаа гадна үшөө гурбан театр бии юм, гэбэшье манай харагшад ехэнүүд болоходоошье, түрүүшынгээ театрые мартахагүй бэзэ гэжэ найдаhабди...

Багашуултай эхилhэн наадаhаа Кокорин эдир хүбүүд басагадтайшье үргэлжэлүүлдэг. Михаил Рощиной «Валентин болон Валентина» гэhэн пьесын текст соо дискотекын, диск-жокейгэй үгы байхадань, Кокорин тэрэниие диско-зүжэг болгожо шадаа. Эдир хүбүүд, басагадай дуратай наада зүжэгтөө оруулжа, түрүүшын инаг дуран, үхибүүдэй болон түрэлхидэй хоорондохи харилсаанууд тухай тэрэ зохидоор хөөрэнэ.

МАЛАА hАЙНААР ХАРУУhАЛАГТЫ!

Ивалгын районой дэбисхэр дээрэ хуули бусаар агнагшадые элирүүлхэ зорилготойгоор Улаан-Үдын госпромхозой хүдэлмэрилэгшэдтэй суг шалгалта үнгэргэhэн байнабди. Мүнөө хаа хаанагүй үбhэ хурялгын ажал түлэг дундаа, зарим газарнуудта шиидхэхы шатадаа оронтобо гээшэ. Тиимэhээ нуга сабшалангууд дээрэ машина, тракторнууд олон, мүн ой модон, шугынууд соогуур үбhэшэд мүн лэ үсөөн бэшэ байба. Шалгалта хэжэ олохон газарнуудта хүрөөбди. Хуули бусаар агнажа ябаhан нэгэшье хүниие элирүүлээгүйбди гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэхэ байнабди. Зүгөөр нэгэ ушар бидэнэй анхарал ехээр татаhан байна.

«Заветы Ильича» совхозой түб hуурин Хурамшаhаа урагшаа 30 гаран километрэй зайда — Камушка гэжэ газарта hү hаалиин фермын зуhалан hууриживанхай. Тэрэ фермын мал адуулагшадтай уулзажа хөөрэлдэhэмнай, иишэ баабгай бии болоо, малыемнай барижа байна, бидэндэ хэншье буу үгэнэгүй гэжэ мэдүүлээ hэн. Шалгалта хэжэ ябаhан бидэнэр Сэлэнгын районой Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гүүртын хоёр үхэр баабгайда бажуулгаа гэжэ тиихэдэ дуулаад ябаа hэмди. Ниитын малай зэрлиг мяхаша арьяатанда барюулжа байхада, ямар хэмжээнүүд абтадаг бэ, иимэ ушарнуудай тохёолдоходо мал адуулагшад, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд юу хэхэ ёhотойб гэжэ hануулха шухала гэжэ шалгалтын бригадын гэшүүд хэлсэhэн байнабди.

Ехэ гүн шэдхэ ой модотой, үгышье hаа, мяхаша арьяатануудай элбэг газарнуудта мал адуулагшад hэримжэтэйгээр малаа харууhалха ёhотой. Илангаяа малаа бороложо, ой руу оруулхагүй шухала. Заха холын отара, гүүртэнүүдтэ байhан хонишодые ажахын хүтэлбэрилэгшэд буугаар, үгышье hаа, зэрлиг мяхаша арьяатадые хорлохо хороор хангаха ёhотой. Хэрбээ ямар нэгэ гэнэ аюул боложо, гүүртэдэ баабгайн ороо hаа, малшан энээн тухай нэн түрүүн ажахынгаа хүтэлбэрилэгшэдтэ дуулгаха зэргэтэй. Хэрбээ малай хосороо hаа, энээн тухай акт табиха хэрэгтэй. Тиихэдэ баабгайн бии болоhон тухай районойнгоо егерь болон охотоведүүдтэ дары дуулгаха шухала. Юуб гэхэдэ, зүбшөөлгүйгөөр баабгайе алахань хорюултай бшуу. Имагтал тэдэнhээ зүбшөөл абаhан хойноо баабгайе буудахада болохо. Үгышье hаа, тэдэнтэй суг баабгай агнажа хюдаха хэрэгтэй. Тобшолон хэлэхэдэ, танай нютагта баабгайн бии болоо hаа, энээн тухай тэрэ дары ажахынгаа хүтэлбэрилэгшэдтэ, районойнгоо егерь болон охотоведүүдтэ дуулгагты, энэ арьяатаниие оо'hэдоо усадханабди гэжэ бү оролдогты. Баабгай хадаа имагтал мяхаар хооллодог бэшэ, харин ой тайга соо ургаhан элдэб алим жэмэсээр, хушын hамараар, зүгын тоhоор, набшаhа ногоогоор хоолоо залгуулдаг гээшэ. Малда орохо ушар үсөөн дайралдадаг. Тиимэhээ ямар нэгэ ушарhаа ехээр hүрдэхэ, хүн зоной дунда худал хуурмаг үгэ тарааhанай хэрэггүй.

Мяхаша зэрлиг арьяатан тухай хэлсэхэдэ, хүн зон заабол шоно тухай hурадаг. Ниитын адууhа малда ехээр хохидол үзүүлдэг шононуудые түхэрезн жэлдэ хюдахада болохо. Эндэ ямаршье хорюул байхагүй.

Иигэhээр зунаймнай зулгы саг дүүрэжэ, малшад намаржаан, үбэлжөөндөө буужа захапха. Мяхаша арьяатад тухай хөөрэлдөөн дахин гараха байха. Тиимэhээ малшадта гансал зүбшэл үгэхэ байнабди: малаа hайнаар харууhалагты, илангаяа ой модоор элбэг газарнуудта малаа харууhагүйгөөр бү орхигты.

С. БУДАЕВ,
Улаан-Үдын госохотнадзорой охотовед.

ТАСС ХИЛЫН САДАНАhАА

УРМА БАЯРТАЙГААР УГТАНА

УЛААН-БААТАР. Монголой Арадай Республикын ниислэл хотын гол цирхын сэндэр дээрэ уран hайханай бүлгэмүүдэй артистнуудай мэргэжэл шадабаряа харуулхадань, суглараагшад ехэ урма баяртайгаар угтана. Тосон-Цэнгэл хотын арадай цирхын коллективэй зохёохы тоосоон эндэ болохо байнхай. Монголдо үргэнөөр алдаршаhан искусствын бүхы жанрнууд тэрэнэй программада оруулагдана. Жонглернуудай өөрсэ шухаг номернүүдые, агаараар дүүлидэг гимнастнуудай, фокуснигуудай, уян нугархай этюдүүдые гүйсэдхэгшэдэй бэлиг шадабариие харагшад халуунаар, альга ташалгаар угтана.

Тосон-Цэнгэлдэхи модо болбосоруулгын комбинадай соёлой байшангай дэргэдэ арадай цирхын байгуулагдаhанhаа хойшо 20 гаран жэл боложо байна. Тэрэнэй артистнуудай—нютагай hургуулинуудай hурагшадай, комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй, аймагай эмхинүүдэй алба хаагшадай мэргэжэл шадабари жэлhээ жэлдэ урган дээшэлнэ.

ЯПОНОЙ ГАДААДЫН ХУДАЛДАА НАЙМААН[…]

ТОКИО. Европын экономическа бүлгэмэй оронуудта автомобильнуудые гаргажа худалдалгые «hайн дураараа» хизаарлаха тухай Японой гадаадын худалдаа наймаанай ба промышленностиин министерство соносхобо. Иимэ түхэлэй продукциин хэмжээн жэлдэ 1,1 миллион хэhэг болгогдохоор тогтоогдоно.

«Майнити» газетын тэмдэглэhэнэй ёhоор, энэ хэмжээнэй туhаламжаар Японой, США-гай, «юрэнхы дэлгүүрэй» оронуудай ба Канадын түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар худалдаа наймаанай зүблөөнэй сентябриин эхеэр Лиссабондо нээгдэхын урда тээ Японой концернүүдэй продукцияа гадаадын оронуудта гаргажа

РАСИСТНУУДАЙ АЖАЛ ЯБУУЛ[…]

НЬЮ-ЙОРК. «Расистнуудай зунай саг». Энэ зун США-да расис бүлэглэлнүүдэй ажал ябуулгын эдэбхижүүлэгдэжэ байhан тухай Нэрдьюгэй университедэй политическэ эрдэмэй ба социологиин профессор Мэнинг Мейраблай статьяе «Амстердам ньюс» газетэ иимэ гаршагтайгаар толилбо. hүүлэй жэлнүүдтэ бии болоhон расис залуушуулай эмхинүүдэй харата ябуулганууд-та тэрэ онсо анхаралаа хандуулна. «Үhээсэ хюhуулагшад» гэжэ нэршэhэн бандын хүйхэрнүүд илангаяа ехэ гаргуу ябадал үүдхэнэ.

Эдэ бүлэгүүдэй гэшүүд негрнүүдтэ, пуэрто-рикынхидтэ, еврейнүүдтэ доботолно гэжэ автор бэшэнэ. Эдэнэй тоогой тиимэшье олон бэшэ байhые хараада абабал, тэдэнэй гаргаhан харата ябуулгануудай тоо айдаhа хүргэнэ. 1981 онhоо хой-

ДЖОН ХАРРИСЫЕ […]

НЬЮ-ЙОРК. Засагаархидай хардалга гүрдэлгөөр саазалуулагдаха шиидхэбэридэ хүртэhэн американ негрнүүдэй эрхын түлөө элитэ мэдээжэ тэмсэгшэ Джон Харрисые хамгаалгын ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадаха уряатайгаар расова болон политическэ хашалта харшалалтануудта эсэргүү тэмсэлэй национальна союз американ олониитэдэ хандаба. «Джон Харрисай хэрэг» эхинhээ эсэс хүрэтэрөө политическэ бүдүүлиг хардалга гүрдэлгэ, хуули буса ябуулга, политическэ хашалта харшалалта болоно гэжэ холбооной эндэ тараhан мэдүүлгэ дотор заагдана. Иимэ

БҮХЭСОЮЗНА ФЕСТИВАЛЬ

Красноярска хизаарай Абакан хотодо шатараар «Саяны-86» гэhэн Бүхэсоюзна фестиваль hаяхан үнгэргэгдэбэ. Гурбадахияа эмхидхэгдэhэн фестивальда Сибириин, Алас-Дурна зүгэй, Уралай болон Дунда Азиин 30 командын 111 шатаршан хабаадалсаа.

«Урожай» бүлгэмэй болон хүүгэдэй спортивна 8-дахи hургуулиин командынууд республикынгаа нэрэ хүндые тэндэ хамгаалhан байна.

Абажа боломоор 33 очкоhоо 22,5 очко абаhан Красноярск хотын «Прогресс» гэжэ команда нэгэдэхи hуури эзэлээ. Канск ба Томск хотонуудай суглуулагдамал команданууд тус тустаа 21,5 очко абажа, удаадахи hууринуудые хубаалдаа. 8-дахи ДЮСШ-гай команда (А. Шагжиев, А. Рушаков, Б. Цыренов) 12-дохи hуури, «Урожай» бүлгэмэй команда (В. Дашинимаев. А. Евдокимов, Е. Ендонов) 19-дэхи hуури эзэлээ.

8-дахи ДЮСШ-гай ахалагша тренер А. Шагжиев урагшатай hайн наада харуулаа. Тэрэ абажа боломоор 11 очкоhоо 7,5 очко абажа, наймадахи hуурида гарахадаа, спортын мастерта кандидадай нэрэ зэргые батадхаба.

А. РАДНАЕВ.

«СПОРТЛОТОНУУДАЙ» ТИРАЖ

«45-hаа 6-ень тааха» ба «36-hаа 5-ень тааха» «Спортлотонуудай» 1986 оной августын 10-да үнгэргэгдэhэн 32-дохи тираж.

«45-hаа 6-ень тааха»: 2—биатлон, 5 — бүхэ барилдаан, 7—классическа барилдаан, 10—уhан дээрэ бүмбэгөөр наадалга, 11—волейбол, 36—уран hайханай гимнастика.

«36-hаа 5-ень тааха»: 4—бокс, 17—коньк иг аар урилдалгын спорт, 20—далбагата спорт, 28—мэргэн буудалга, 36—уран hайханай гимнастика.

(ТАСС).

МОСКВА. Италиин эгээл суута дуэдүүдэй нэгэн Аль Бано Ромина Пауэр хоёрой концертнүүд ехэ амжалтатайгаар үнгэрбэ. Тэдэнэрэй концертнүүдэй болоходо, спортивна «Олимпийский» комплексын зал соо хүн зон ехэ олон байгаа.

Аль Бано Ромина Пауэр хоёр Ленинград хоёр жэлэй саана ерэhэн юм. Тиихэдэнь Гостелерадио Италиин СИФ компанитай хамта тэдэнэр тухай «Эди шэдитэ сагаан hүни» гэhэн фильм буулгаа hэн.

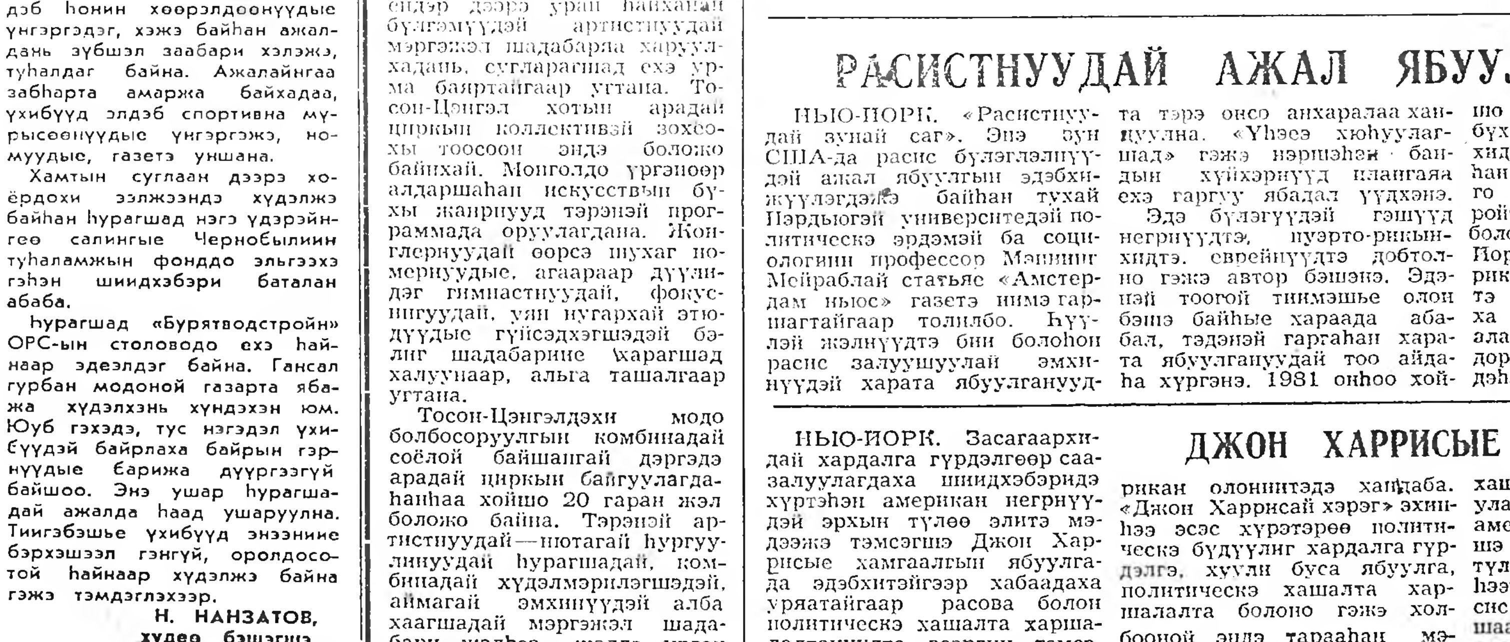

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Аль Бано Ромина Пауэр хоёр Москвада.

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. БАМ: үдэрhөө үдэртэ. «Шефүүд туhалагшад гээшэ» — В. Нотовой статья. «Тоннель — шэнэ түмэр замай шэнэ зүйл» — Ф. Пилюгинэй статья. «Эршэтэ декада» — П. Степановай корреспонденци. Үсэглэлдэр. «Оньhожоруулга туhалба» — А. Молоновой корреспонденци. Ашаглалгада тушаагдаха барилганууд. «Шиидхэбэриhээ гүйсэдхэлгэ хүрэтэр»—П. Натаевай статья.

Хоёрдохи хуудаhанда. Хүтэлбэрилэгшэ ба коллектив. «Хүнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха» — С. Сибирцевэй статья. Мал ажал — онсо шухала hалбари. «Ажалаа хубилгаха саг ерээ» — Н. Дегтяревой статья. «Бэлиг шадабари илача» — Л. Козенкын репортаж. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаhанда. Замбуулин шэнжэлэлгын ойн баяр — рай жэл. «Одото минии город» — баримтата туужаhаа хэhэг. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ. Хилын саанаhаа.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Республикын нютаг нютагай hонин. Номой таг. «Тон үнэтэй ном» — А. Коротаевагай корреспонденци. «Энергонадзор» мэдээсэнэ» — Г. Хритенкын мэдээсэл. Соносхолнууд.

Сэнхир экран

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Время. 9.45 Концерт. 10.05—«Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 11.05 — «Последний довод королей» — 4 серитэй уран hайханай фильм. 3-дахи сери. 12.15 — Шэнэ hонин. (12.20 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50— Баримтата фильмүүд. 16.45— Тувын АССР-эй Гүрэнэй дуу, хатарай «Саян» ансамблиин концерт. 17.30 — «...16 хүрэтэр ба тэрээнhээ дээшэ наhатайшуулда». **Улаан-Үдэ.** 18.15 — Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.30 — «Арадай хиналтын экран». 19.20 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. **Москва.** 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.05 — Мультфильм. 20.15 — «Партиин Нижневартовска горкомой хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые бэелүүлхэ хэмжээнүүд тухай. 20.45 — «Последний довод королей» — 4 серитэй уран hайханай фильм. 4-дэхи сери. 22.00 — Время». 22.35— Шатараар дэлхэйн чемпионат. 22.45 — Залуушуул дуулана, хатарна. 23.05 — «Хани барисаанай дохёонууд: «Москва — Прага»—гэhэн теле-хүүргэ. 00.05 — Баримтата фильм. 00.15—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Спасибо, капитан!» — уран hайханай фильм. 10.25 — Мультфильм. 10.45 — Хабаровскын телестудиин программа. 11.50 — Испан хэлэн. 12.20—«Наш общий друг» — 7 серитэй уран hайханай фильм. 5-дахи сери. (Великобритани). 13.15 — СССР-эй Оборонын министерствын жэшээтэ духовой оркестрэй концерт. 13.30 — Шэнэ hонин. 13.35 — «Дублер начинает лидировать» — уран hайханай фильм. 18.15 — Хоорой хүгжэмдэ дуратайшуулда. 18.45 — «Шажан ба политика». **Улаан-Үдэ.** 19.45 —

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62 отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-6 4-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений—2-65—54.

Республиканская типография […] ственного комитета Бурятской […] делам издательств, полиграфи[…] ной торговли г. Улан-Удэ ул. Ле[…] Н-00589. Заказ № 187. Индек[…]